

SLOVENSKI NAROD.

ishaja vsak dan zvečer, izmisi nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 8 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 34 K, za pol leta 18 K, za četrt leta 11 K, za en mesec 1 K 50 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterestopne petiti-vrste po 12 h, če se oznanila tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Repkopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je v Knafevih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadst., upravnštvo pa v pritličju. — Upravnštvo naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravnštva telefon št. 85.

Odločilna borba in štajerski slov. poslanci.

Iz Maribora, 4. septembra.

Političnim počitnicam je konec. Že čez dober teden se snide odsek za volilno reformo in nekaj dni pozneje se začne jesensko zasedanje poslanske zbornice.

Vsa javnost se zaveda velikega in dalekosežnega pomena tega zasedanja, saj se odloči usoda volilne reforme oziroma usoda tiste karikature splošne in enake volilne pravice, ki jo hoče vlada uveljaviti.

Praški „Nar. Listy“ so te dni naznanili, da se bo volilna reforma rešila v odseku in v plenumu do konca meseca novembra, januarja meseca da razpusti vlada državni zbor in da se bodo nove volitve vršile meseca marca.

Po očitno oficijoznem naznanilu kaže, da računa vlada z vso gotovostjo na zmago svojega načrta in se zanaša, da se tista večina, ki jo je sestavila v odseku, obnese tudi v zbornici.

Ne bomo preiskovali, so-li vladine nade upravičene in njeni računi pravilni, dasi se nam dozdeva, da podcenjuje vlada moč nasprotnikov tega načrta in njihovo energijo.

Nasprotniki so dvojni. Prvi so sploh nasprotniki principu splošne in enake volilne pravice in vsled tega nasprotniki vsake reforme, ki hoče to načelo uveljaviti. Drugi so prijatelji principa, zastopniki demokratizma a nasprotniki temu načrtu radi njegove nemške tendence in agrarske pristranosti.

Slovenici smo v principu vsi edini. Sicer se ta edinstvo ni dosegla iz lahka, ali končno je le obveljalo načelo splošne in enake volilne pravice pri vseh slovenskih strankah. Ali kakor so vse stranke odločno za splošno in enako volilno pravico, tako veliko je nasprotje glede vladnega načrta.

Tekom zadnjih mesecev se je ozračje izčistilo in danes lahko rečemo, da smo na jasnem glede vseh slovenskih strank in njihovega stališča napram vladnemu načrtu volilne reforme. Govorili so Korošci, govorili smo Štajerci, govorili so Primorci in govorile so kranjske stranke.

Za vladni načrt se zavzemajo edino kranjski klerikalci in socijalni demokratje.

Kar se tiče socijalnih demokratov, je njihovo stališče naravno. Socijalni demokratje niso nacionalna stranka in ker zanje nacionalni moment ne prihaja v poštev, zato so zadovoljni z v. akim načrtom, ki le količkaj odgovarja principom demokratizma. Nič ni značilnejše od izreka vodilnega glasila avstrijske socijalne demokracije: „Kaj nam mar, kako so vodilni okraji zloženi, ko vemo, da je v kakem okraju treba le pet velikih tovarn in socijalna demokracija je na krmilu.“

Tudi kranjski klerikalci so zavzeli podobno stališče. Postopanje kranjskih klerikalcev glede volilne reforme priča jasno, da je ta stranka popolnoma prezirala nacionalni moment. Samo da si zagotovi na Kranjskem oblast in omogoči ustanovitev klerikalne večine v parlamentu in s tem klerikalni režim, je ta stranka izdala koroške Slovence, prodala štajerske, goriške in istrske Slovence ter darovala Nemcem en mandat na Kranjskem. To postopanje je eklatanten dokaz, da so kranjski klerikalci pravi brezdomovinci.

Doslej so tudi štajerski slovenski poslanci hodili roko v roki s kranjskimi in hrvaškimi klerikalci. Postopali so pri tem na način, ki ga ni dosti ostro obsojati. Dočim so vse druge stranke postopale tako, da so vse korake storile dogovorno z rojaki-poslanci vseh strank, se naši poslanci niso hoteli nič dogovarjati z naprednimi slovenskimi poslanci in so postopali popolnoma na svojo roko, zgolj po volji dr. Šusteršiča. Ker ne-

čemo pisati rekriminacij, hočemo za danes pustiti to stvar na strani, pridržujemo si pa pravico, da jo sprožimo o drugi priliki.

Zaupni shod v Mariboru je jasno in določno izjavil voljo štajerskih Slovencev in povedal, kaj da pričakujejo štajerski Slovenci od svojih poslancev.

Po sklepih tega shoda bi sodili, da je čisto brezdvomno, kako da bodo štajerski slovenski poslanci postopali pri odločilni borbi zaradi volilne reforme. Zanašali smo se popolnoma, da se bodo naši poslanci držali sklepov zaupnega shoda in zato nas je nad vse presenetila vest, da to ni tako in da se naši poslanci ne bodo držali sklepov zaupnega shoda nego postopali „vistem smislu“ kakor doslej.

Ne moremo verjeti, da bi se hoteli poslanci postaviti v tako kričeče nasprotje z volilci in da bodo prezirali voljo štajerskih Slovencev na tak način, zakaj to bi imelo najhujše posledice za slovensko stvar na Štajerskem, moralne in materijalne posledice, ki bi bile na večjo škodo naroda, kakor — sedanjim imeteljem mandatov.

Upamo in pričakujemo, da bodo naši poslanci zvesti in pošteni izvrševalci narodove volje in da se bodo v predstojeci odločilni borbi pošteno držali soglasnih sklepov mariborskega shoda zaupnikov.

Nagodbeno pogajanje z Ogrsko.

Budapešta, 4. septembra. Ker je baron Beck sporočil ogrskemu ministrskemu predsedniku, da je pripravljen, pričeti zopet z nagodbenimi pogajanjmi, sklical se je danes popoldne ministrski svet, ki je sklenil, da odpotuje ministrski predsednik dr. Wekerle koncem tekočega tedna na Dunaj, da se pogaja z baronom Beckom. Vsi koalicijski časopisi podarjajo, da mora dr. Wekerle iziti

iz tega boja z boljšo nagodbo, kakor je bila Körber-Szellova, sicer je na Ogrskem ministrska kriza nezogibna.

Mazarsko vojaštvo se punta zaradi cesarske pesmi.

Budapešta, 4. septembra. Pri zaprsegi brambovskih novincev v Segedinu je zaigrala po maši godba cesarsko pesem. Med nadomestnimi rezervisti in rekruti se je zaslislalo mrmranje, dočim so rezervni častniki glasno demonstrirali proti cesarski himni. Polkovnik je dal naglo zatrobiti „razhod“ ter vse rezerviste kaznoval z zaporom. Ko so obstopili stalni vojniki rezerviste, da jih stražijo, so se rezervisti uprli in zgodili bi se bili krvavi spopadi, da niso častniki pomirjevalno posredovali.

Vstaško gibanje v Makedoniji.

Sofija, 4. septembra. Glavni vodja bolgarskih komitašev Boris Sarafov, je izjavil, da se bodo sedaj čete zopet vzdignile. Pridružilo se jim bo 10.—15.000 oboroženih prebivalcev. Cela organizacija izobno deluje. „Mi hočemo avtonomno upravo ter nam je vseeno ali pod turško, švedsko ali dansko vrhovno oblastjo; in to je, česar se Grki tako boje.“

Turška mobilizuje?

Belgrad, 4. septembra. V okrajih drugega in tretjega armadnega voja, ki imata sedež v Drinopolju in Solunu, so sklicali pod orožje 64 bataljonov deželne brame. To je baje v zvezi s turško mobilizacijo proti Bolgariji. Za stražo meje se je določila cela divizija tretjega voja, dočim zasede divizija drugega voja meje ob Črnem morju.

Dogodki na Ruskem.

General Trepov.

Petrograd, 4. septembra. Vse vesti o odstopu Trepova in njegovi boleznini so izmišljene. Trepov je

zdrav ter se ne misli umakniti s svojega vplivnega mesta.

„Bela garda“.

Odesa, 4. septembra. Tu se je ustanovila nova bojna organizacija pod imenom „bela garda“. Izdala je več razglasov, v katerih grozi z uničenjem Židov, ako bo na dan jubilejne slavnosti padla proti cerkveni procesiji kaka bomba ali ako bo kdo le enkrat ustrelil. Židovsko prebivalstvo je vsled tega v hudih skrbeh.

Roparski napad.

Varšava, 4. septembra. V Zombkovicah so napadli roparji pisarno električne družbe, ubili blagajnika ter odnesli več tisoč rubljev.

Strahovlada v Rusko-Poljski.

Varšava, 4. septembra. Vrhovni gubernator je odredil, da se delovanje Sokola za časa vojnega stanja ustavi. — Policija je nameravala obenem po celem mestu izvršiti hišne preiskave. Toda pokazalo se je takoj, da je kaj takega nemogoče, ker bi bilo treba 100.000 vojakov.

Mohamedanske zahteve.

Moskva, 4. septembra. Mohamedani iz cele južne Rusije so imeli v Nižem Novgorodu shodu shod, na katerem so sklenili, da so mora ministru notranjih zadev prideliti turški duhovnik, ki bo varoval mohamedanske interese ter imel pravico carju naravnost poročati.

Ločitev cerkve od države na Francoskem.

Pariz, 4. septembra. Socialistični podpredsednik francoske zbornice Jaures piše v časniku „Humanité“, da se ne sme zopet obnoviti velika debata o cerkvenem vprašanju, temuč zbornica se mora zadovoljiti s tem, da vzame papeževo encikliko na znanje ter izvaja iz nje takoj posledice.

Danes se je pričela druga škofijska konferenca. Papež je naročil udeležnikom najstrožjo molčečnost o vsem, o čemer se bo na konferenci razgovarjalo. Obravnave bodo trajale

LISTEK.

Fantazija.

Spisal Lajoš.

„Človek nima duše!“

Ah, kaka brezmejna laž je to! Tudi jaz sem mislil tako tedaj, ko sem taval skozi življenje s praznim srcem, s prazno dušo, ves mračen in hladen in brez zavesten.

Tako jih vidim še danes dosti ljudi s topimi obrazi, z mrtvimi očmi, ki hitijo za zabavami in je iščejo pri drugih, ker je nimajo v sebi s svojo dušo. In od tedaj vem, kaj je duša in od tedaj vem, da je mnogo ljudi, ki imajo dušo, in da jih je mnogo, ki je nimajo. In umrli bodo nekateri in znali ne bodo za to, da je duša.

Srečal sem se s svojo dušo in spoznal sem jo in postala sva prijateljca. Ah, kako lepa je bila ona! Imela je žive, modre oči, mehke lase, srebrn glas, hodila je lahko, kot obleček nad zelenim poljem in njen smeh je bil zvonjenje pomladanskih zvonov.

Moja duša je bila solnce, ne žareča in ne topla, ampak solnce, ki je

zasijalo zjutraj v zlati zori. Kamor je pogledalo to solnce, vzbudile in vzvetele so krasne cvetlice, kamor so padli njegovi vriskajoči žarki, tam so zažvrgolele ptice pevke. Moja duša je bila krasna pesem, glaseča se v tihni noči izza polodprtega okna. To je bila pesem, da so se vzbudile iz sna drobne ptice v nočnem parku in da je začuden obstal na samotni stezi truden popotnik.

Moja duša je bila mladost, sama vesela, brezskrbna mladost. Skakala je med bujnim cvetjem, trgala je dišeče rože, igrala se je z otroki in plakala je takrat, kadar so plakali otroci. Tako krasno, nebeško dušo sem imel jaz.

Prej sem hodil med dišečim, mamljivim cvetjem, pod jasnim nebom in nisem znal za to, da je bila takrat pomlad. Žvrgolele so ptice v mladem zelenju in jaz nisem mogel slišati, umeti njihovega veselja in sem bežal iz gozda. Skakali so okoli mene otroci v belih oblekah, z vencami na glavah, s smehom na zdravih obrazih — in jaz sem jih sovražil.

Ko pa je prišla k meni moja duša, mi je povedala, da je zunaj pomlad, zapela je skupno z drobnimi pticami in ona in jaz sva se igrala

z nežnimi otroki, z vencami na glavah in s smehom v živih očeh. In veselil sem se tedaj nad živim petjem, ljubil sem modro nebo in zlato solnce in vse raznobojne, pestre cvetlice.

Zjutraj sva vstala z dušo in gledala vzhajajoče zlato solnce in veselila sva se svetlih žarkov, ah, ti žarki so se me dotaknili tako rahlo in mehko, kot lasje nežne devojke.

V poletnih dnevih sem ležal na zelenem travniku in gledal v svetlo nebo. Krog mene je ležala pokošena trava in ovele so cvetlice in z menoj se je igrala moja duša.

In v jeseni sva stopala ž njo po dolgi aleji. Oblaki so hiteli nad nama, hladen veter je šumel skozi zapuščen drevesa, in v otožni bolesti je ječala vsa narava.

Midva pa sva govorila o večni pomladi, o bohotnem cvetju, o jasnem nebu in žalosti nisva poznala.

Izogibal sem se one lepe dni tovarišev, ljudi brez duše in živel sem ž njo sam v skritem domu. Nikdar nisem vedel v tistih časih kaj je dolgočas. Saj sem imel vedno pri sebi njo, svojo krasno mlado dušo. Usedla se je k meni v moji mali sobici in jela je govoriti s srebrnim glasom in pripovedovati mi čudovite povesti. Zu-

naj je bila zima, v moji sobi pa je bila pomlad, bilo je gorko, cvetele so dišeče rože in sijalo je zlato solnce. Moja duša mi je zapela za kratek čas veselo pesem, da mi je srce vrisalo, zaplesala je pred menoj in smejala se v obraz in jaz sem se smejal ž njo.

Potem me je peljala v daljine, tuje kraje, po krasnih mestih, zidanih iz belega mramorja, po gostih parkih, kjer so rastle same vitke palme in je veselo žuborel vodomet pri vodometu. Tam je vladala večna pomlad in ljudje tam niso znali, kaj je gorje. Videla sva samo smejoče vesele obraze, poslušala pesmi, ki so komaj slšno prihajale od nevidne harfe izpod sinjega neba in vedno je še spraševala moja duša: „Hočeš še več videti? Hočeš, da greva še naprej?“

„Ah ne, moja ljuba dušica, dovolj je“ in vrnila sva se zopet domov.

Kadar sem študiral, se je usedla k oknu in strmela tiho nekam v daljavo. Ni me hotela motiti. Ko sem pa odložil knjigo, je vzletela k meni, oklenila se me okoli vratu in veseio je pričela kramljati.

Čudno je to, nikomur nisem povedal, da imam dušo, kakor zaklet sem jo skrival, da mi je ne bi kdo

ukradel, izogibal sem se ljudi, da me ne bi opazili v njeni družbi in pogovarjal sem se ž njo samo takrat, kadar sva bila sama.

In vendar je zvedel za njo človek in šel je in mi jo prevzel.

S solzami v očeh sva se ločila.

„Glej, revež je, duše nima in meni se tako smili,“ mi je dejala in je šla k njemu.

In jaz sem ga srečal že enkrat od onega dne.

Prazen in mračen je blodil prej skozi temne sence, zdaj pa je hodil pokonci, svetile so se mu oči in smejal se mu je obraz. Šel je po zelenem travniku in igral se je z otroki. Ko me zagleda, pride k meni s solzami v očeh.

„Oprostí prijatelj, da sem ti prevzel dušo, ali jaz jo tako zelo ljubim, tako zelo...“

„Verjamem, da jo ljubiš,“ sem mu odgovoril in sem šel nem svojo žalostno pot.

Ah, brez duše na svetu, tako mračen in prazen — živ mrlič, zvon brez zvoka...

Brez duše zdaj, ko vem, kaj je ona, ker sem jo imel in — izgubil! A kaj je hujšega, kaj je bridkejšega kot imeti in izgubiti!...

do 8. t. m. V prvi vrsti se bo konferenca bavila s sredstvi in poti za novo versko organizacijo.

Nemški cesar ne gre v Ameriko.

Berolin, 4. septembra. Zadnje dni se je mnogo pisalo o predstoječem potovanju cesarja Viljema v Ameriko. Včeraj je sprejel cesar v avdienci predsednika zadnje svetovne razstave v St. Louisu, Francisa, ki se je tudi dotaknil tega potovanja ter izjavil, da bi ameriški narod priredil cesarju sprejem, kakršnega še ni imel noben človek. Cesar je odgovoril, da ga veseli, ker se ameriško ljudstvo tako zanima za njega. Zedinjene države bi rad videl, toda ima preveč dela doma.

Dopisi.

Iz Črnomlja. Iz Belokrajine pač ne more nobeden časopis prinesiti posebno veselih poročil. Tudi v nastopnem hočemo potožiti širši javnosti, kako se nam godi z edino napravo, ki smo jo dobili seveda ne brez visokih naših lastnih prispevkov od vlade in dežele. Pred dobrih 8 leti se je namreč zgradil v Črnomlju vodovod, iz katerega dobivajo vodo še druge tri občine. Nemška tvrdka C. Wagenführer na Dunaju je vodovod tako slabo zgradila, da je funkcioniral le prvih pet let dobro in nepretrgoma. Kakšna tri leta sem pa se vedno ponavlja pokanje vodovodnih cevi in druge nepravilnosti, ki dokazujejo, da so bile cevi slabo vložene in da so iz slabega materiala. Naš namen ni raziskavati, ali je kriva samo ta tvrdka premnogih nedostatkov privodov, ali tudi oblasti, ki so imele nadzorovati zgradbo te vodne naprave; le razjasniti hočemo, da mesto Črnomelj ne bo imelo od tega vodovoda v najkrajšem času nobene koristi, marveč da se bomo od kvečjemu lahko za ušesi praskali pri plačevanju visokih doklad za ta vodovod in pri premišljevanju, koliko denarja smo že po nepotrebnem vtaknili v to napravo, od katere na vse zadnje ne bomo imeli nobene koristi. Kakor omenjeno, vodovod sedaj že skoro tri leta jako neredno funkcionira in je bilo mesto Črnomelj posebno lansko leto včasih kar po več tednov brez vode. Vodovodni monter se je v potu svojega obraza trudil, da bi našel kje kakoz razpoko, kjer bi voda v večji množini uhajala in ko ni našel nič, je izjavil, da vsled pomnoženega konsumna vode primanjkuje, ker daje studenec premalo vode. Vode da bi tudi potem primanjkovalo, če bi bili vsi nedostaki na slabo zgrajeni vodovodni progji odpravljene. Seveda mu tega nihče ni verjel in ko je monter videl, da ga vse grdo gleda, češ, da je on kriv, da ni vode, je odšel lansko jesen v Ameriko. Z novim letom je bil nastavljen drug monter za nadzornika, ki je po trudapolnem preiskavanju in popraviljanju vodovodnih cevi vodni dotok nekoliko izboljšal, na vse zadnje pa le izjavil, da studenec ne zadostuje. In tako v mestu Črnomlju skoro vsak petek in soboto, ko je uporaba vode povsod največja, ni dobiti kapljice vode. Na uboga monterja pa letijo od vseh strani neprijazne in ostre opazke, češ, da je on kriv, da vode ni, kajti nikdo ne pomisli, da voljudje tam, kjer imajo pri rokah dobro in hladno vodo, vedno

bolj snažni in se poleti že radi tega, da se ohladijo, bolj pogostoma umivajo, s tem pa se vedno bolj vadijo na čistost in snažnost, iz česar sledi vedno večja uporaba vode. Tudi uporabljajo vedno več vode mejaši ob vodovodni progji, ki ne plačujejo nobenih prispevkov za njo. Tudi deželne in državne oblasti so vsled vednih pritožb kaj pogosto spraševale in dajale različna naročila in navodila glede izboljšanja vodovodne proge, dokler se deželni odbor po svojem inženirju in po temeljitem poročilu vodovodnega nadzornika ni docela prepričal, da sedanji studenec ne zadostuje in da bi bila mogoča odpora le na ta način, da bi se upeljal v vodovodne cevi še drug studenec, kar bi seveda veljalo precej tisočakov. In glejte čudo! Konec je vseh vprašanj od višjih oblasti, kakor da bi bilo s tem, da se je našel pravi vzrok pomanjkanju vode, že zadosti storjeno. In kaj se naj tudi nadalje ukrene, saj v vladni palači in v deželnem dvorcu v Ljubljani močno teče dobra in hladna voda iz vodovodnih cevi, mi v Črnomlju pa si bomo morali že sami pomagati, kakor nam je drago, saj vemo, da vode primanjkuje. Trpke in ostre besede nam silijo v pero, toda za sedaj hočemo le omeniti, da se pri nas res skuša pomagati s tem, da se igrajo z ognjem. Iz glavnega rezervoarja je namreč napeljana ena cev v Semič, druga vodovodna cev pa teče po občinah Petrova vas in Kot v mesto Črnomelj. Ker je cev v Semiču najkrajša, v Semiču vode ni, kar neprimanjkuje, kajti po tej cevi lahko priteče ravno toliko vode za eno samo občino, kakor po drugi cevi, ki se konča v Črnomlju, za tri občine. Vsled tega se je monterju naročilo, da mora vsak večer dotok vode v Semič zapreti, da se tako napolnijo ponoči rezervoarji, ki ležijo v ostalih treh občinah. To pa je jako nevarna igra, kajti če bi v kakšni vasi občine Semič nastal ponoči požar, bi prebivalci kvečjemu kamenje lahko metali v ogenj, kajti vode bi naenkrat zmanjkalo tembolj, ko v cevi občini Semič ni nobenega potoka, da, še celo studenca ne. V tem slučaju bi seveda ubogi monter bil zaprt, dasi bi bila edina krivca takšne nesreče deželna vlada in deželni odbor. Sicer pa bo v kljub tej nevarni manipulaciji vode vedno bolj primanjkovalo tako, da jobodemo morali piti iz potokov Dobljice in Lahine, ki naše mesto obkrožujeta. S tem se bodo seveda takoj vselile v mesto razne kužne bolezni, ki razsajajo skoro neprenehoma po vseh vaseh, ki so primorane rabiti vodo iz teh dveh potokov. Koliko bolj pa je okužena ta voda v mestu, ker ima tu tako počasen tok, da se ga niti ne vidi in so v oba potoka napeljavane v vseh vaseh in tudi v mestu skoro vse grezine in gnojnične jame. Mestna občina Črnomelj je zadolžena do vrhunca in tudi druge občine so v denarnih stiskah, pri vladi ali pri deželnem odboru se tudi gotovo ne bodo niti z mezcincem ganili, sedaj ko bi bilo treba za ubogo Belokrajino kaj dati. Tako nam ne bo preostalo drugega, kakor da čakamo na legar in druge kužne bolezni, ki nas v kratkem obiščejo, ali pa se pripravljati za izselitev v Ameriko, kajti za tako hlapčevske se nas vendar ne sme imeti, da bi plačevali vodovodne doklade in pili vodo iz okuženih potokov. Ko pa se bode izselil zadnji Belokranjec s svoje rodovitne zemlje in se bo spraševalo po vzrokih izselitve, takrat si bomo dovolili merodajne kroge opozoriti, naj si pokličejo v spomin predstoječi članek. Takrat bomo lahko vladi na vsa usta

z dokazi v rokah obrazložili, da je samo in edino ona kriva, da naše ljudstvo hiti trumoma v Ameriko, ker je prepričano, da za Belokrajino ni več rešitve, ker nas vlada pozna le toliko, da nam pošilja nadvse stroge uradnike za podpisavanje davka, kadar pa bi bilo treba nam kaj dati, takrat Belokrajina sploh ne eksistira v Avstriji.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 5. septembra.
— **Deželni predsednik gosp. Teodor Schwarz** se je povrnil z dopusta v Ljubljano.

— **Veledajalci smo Slovenci** vsled dr. Rybářovega govora na vsesokolskem zletu v Zagrebu. Tako trde razni nemški listi in si pulijo lase, da smo prijatelji „srbskih kraljevih morilcev“, s katerih pomočjo hočemo Avstrijo prekucniti. Da je to res, jim potrjuje tudi govor kralja Petra v Negotinu, kjer je ta zatrjeval, da bo branil Srbijo pred vsakimi napadi sovražnikov. Nemški listi vedo, da je kralj Peter mislil le Avstrijo — imajo gotovo vzroke kaj takega misliti, zato po njem in po Slovencih. Naznanjamo nemškemu časopisom, da se pripravljamo zlasti zadnji čas med nami velikanska zarota proti Avstriji. Da bo ta zarota imela uspeh, ki si ga mi želimo, je razvidno iz tega, da smo pred kratkim dobili pet vagonov ruskih rubejev v ta namen, srbsko vojaštvo se pa že zbira na meji, da udari ob določenem času v Avstrijo. Za zdaj ne smemo več povedati. Če pa gospoda žele, smo jim pa od časa do časa do gotove meje na razpoloži z raznimi tozadevnimi poročili.

— **„Dr. Šusteršičeva narodnost“.** „Slovenec“ skuša oprati dr. Šusteršiča radi substitucije zagrizenega nemškega odvetnika dr. Plachkega v Ptuju. Pri Poličanah pa je na Regorščevem posestvu postavila „Ljudska posojilnica“ za oskrbnika trdega in zagrizenega Nemca, dasi je slovenskih oskrbnikov na izbiro. Ali tudi takrat ni bilo dr. Šusteršiča doma?

— **Šolske vesti.** Nadučitelj g. Ludvik Fettich-Frankheim v Mokronogu je dobil zaradi bolezni dopust do novega leta. Na njegovo mesto pride kot vodja šole učitelj g. Josip Tratar. Za suplentinjo v Mokronogu je imenovana gđc. Ana Rakovec iz Ljubljane.

— **Slovenski darili zvezi hrvatskih sokolskih društev.** Župan g. Hribar je izročil zvezi hrvatskih sokolskih društev v imenu mestne občine ljubljanske srebrni lipov venec, g. dr. Ravnihar pa v imenu slovenske sokolske zveze srebrno lipovo mladiko.

— **O Miroslavu Vilharju** in o slavju povodom razkritja njegovega spomenika je prinesla „Nowa Reforma“ zelo simpatičen članek.

— **Slovenska gasilna zveza** priredi povodom gasilne razstave dne 8. t. m. na Dunaju svoje glavne zborovanje (Slovenska Beseda, I. okraj, Drachengasse, „Hotel Post“). Kranjska gasilna zveza pošlje na zborovanje svoja zastopnika. Razgovarjalo

se bo tudi o tem, da se prihodnje zborovanje priredi v Ljubljani.

— **Češko-ruski list „Zvěsti“.** Vsak Slovenec, ki se zanima za ruski in češki jezik, dobi imenovani list brezplačno, ako pošlje za celoletne poštne stroške 1 K na naslov „Zvěsti“, Praga-Zižkov. Redaktor J. K. Aleksander.

— **Akademije** občni zbor se vrši po pravih meseca oktobra, zato se podaljšuje rok za odgovore na poslani poziv do konca septembra. One čitalnice, bralna in akademična društva, ki se doslej še niso odzvale pozivu, naj blagovolijo to storiti, ker je še vedno čas.

— **Svetčev večer** priredite združeni šentpetrška ženska in moška podružnica Ciril-Metodova v proslavo 80letnice v narodni borbi osvitelega prvobornika slovenskega naroda in soustanovnika družbe sv. Cirila in Metoda, gospoda Luke Svetca ter v korist glavne družbe v hotelu „Ilirija“ dne 9. septembra 1906. — Spored: Slavnostni govor: g. prvomestnik mons. Tomo Zupan. Petje: 1. Iv. Pl. Zajc: „Večer na Savi“. Moški zbor. 2. Novak: „Gorski kraj“. Moški zbor s tenor-solo. 3. Mašek: „Strunam“, okt. 4. Fr. S. Vilhar: „Slava Vilharju!“ Moški zbor z bariton-solo. 5. V. Vogrič: „Lahko noč“. Moški zbor. Godba: 1. Dvořak: „Slovanske pesmi“, koračnica. 2. Lortzing: „Car in tesar“, ouvertura. 3. Waldteufel: „Čar siren“, valček. 4. Zajc: „Predigra k operi „Zrinjski“. 5. Kubišta: „Slovanske pesmi“, potpourri. 6. Zajc: „Čarovnica iz Boisy“, ouvertura. 7. Waldteufel: „Cvetlična promena“, valček. 8. Meyerbeer: „Ples s plamenicami“. 9. Aletter: „Rokoko“, gavota. 10. Gerwais: „Slovenske pesmi“, potpourri. 11. Voit: „Sankanje“, polka hitra. Petje izvaja slavno pevsko društvo „Ljubljanski Zvon“. Godbo oskrbuje „Ljubljanska društvena godba“. Začetek ob peti uri popoldne. Vstopnina 40 h za osebo, deca prosta. Preplačila se sprejemajo najhvaležneje. P. n. narodno občinstvo se z ozirom na blagi namen veselice najvljudneje pozivlja na mnogobrojni poset. Veselica se vrši ob vsakem vremenu. Odbora.

— **Ljubljanska in nabrežinska podružnica društva železničnih mojstrov** priredi dne 8. septembra ob 7. uri zjutraj peš izlet iz Javornika na Bled. Ob polu 1. bo skupni obed, in ob 2. uri popoldne zborovanje v restavraciji g. Josipa Korošca na Bledu.

— **Novo društvo.** V nedeljo, 2. t. m. se je na ustanovnem obnem zboru društva „krajne skupine Ljubljana in okolica, zveze avstrijskih strojnikov“ volil sledeči odbor: Ivan Žirovnik, predsednik; Albin Lerch, podpredsednik; Henrik Meche, zapisnikar; Dragotin Verbič, namestnik; Ivan Kastelic, blagajnik; Jernej Lotrič, namestnik, Leopold Rossman, revizor in Josip Brodar, namestnik. Vsa pisma naj se pošiljajo na naslov: Ivan Žirovnik, mestni vodovod, Kleče pri Ljubljani.

— **Odbor „Gospodinske šole“** naznanja s tem, da se prične pouk v kuhanju, likanju in šivanju dne 15. septembra t. l. Učenec se sprejme 10 do 12. Odbor bo gledal na to, da se dobe po možnosti dobre učne moči za ta zavod, da bo dosegel pri učenkah kar največje uspehe. Tudi bo skrbel za to, da bo vladala na zavodu disciplina in red. — Zaeno opozarja tem potom odbor „Gospodinske šole“ slavno občinstvo, dame in gospode,

ki se jim nudi tukaj prilika, da naročijo dobro in ceno obed ter večerjo. Tudi se bo dajalo jedi čez ulico. Prav tako se bodo sprejemala naročila za razne slovesne prilike, kakor krste, ženitovanja itd.

— **Kočevska temeljitost.** Vsled nemško-nacionalne agitacije so kočevska gasilna društva izstopila iz slovenske deželne zveze ter si ustanovila svoj „Gauverband“. Kakšni razboriti duhovi vodijo ta kočevska gasilna društva, dokazuje baš ta njihova odpoved. Pri deželni zvezi je bilo namreč 16 kočevskih gasilnih društev, odpoved pa je poslalo 18 društev. Pismeno sta namreč naznanili svoj izstop iz zveze tudi gasilni društvi Lienfeld in „Unterdeutschau“, dasi nikoli pri zvezi še bili nista. Temeljiti Kočevjarji so namreč podpisovali dopisane jim litografirane odpovedi, ne da bi razumeli, za kaj se gre. Je pač „Edelvolk“ to!

— **Kmetijski izlet v zagrebško razstavo.** Kmetijska razstava v Zagrebu bo posebno poučna in zanimiva v času od 15. do 19. septembra, ko se razstavi tudi goveja živina, prešiči, konji in perutnina. Ker je Zagreb blizu in vožnja do tja primerno poceni, bi bilo želeti, da si to razstavo ogledajo tudi naši gospodarji. Ako se priredi skupni izlet, se bodo dobila cenejša stanovanja in druge ugodnosti. Veliko vredno je pa tudi to, da se bude v tem slučaju skrbelo za vodstvo udeležnikov v razstavi kakor tudi p. mestu samem. Kmetijska podružnica v Novem mestu je pripravljena skrbeti za vse potrebno, ako se oglasi zadosti udeležnikov za skupni obisk razstave. Za udeležbo pa se je zglasiti čimpreje, da se lahko vse potrebno ukrene. Izletniki bi se šli v soboto 15. t. m. ob 5.56 popoldne v Krškem, oziroma ob 6.15 v Brežicah. Skupni ogled razstave bi bil v nedeljo 16. septembra. Kdor bi ne mogel v soboto od doma, pride lahko v nedeljo z jutranjim vlakom ob 6.50 v Zagreb, kjer se pridruži izletnikom. Priglasila sprejema kmetijska podružnica v Novem mestu.

— **Srebrni zaslužni križec s krono** je dobil narednik 17. pešpolka Andrej Ovsenek, ki je 2. julija t. l. rešil življenje infanteristu Torkarju na Vrhniki iz valov Ljubljane. Pri tem je bil sam v smrtni nevarnosti in mu je bil v pomoč narednik Anton Dolenc, ki je za ta čin dobil priznanje od vojnega ministrstva. V nedeljo, 2. septembra, se je vršila v Althofenu na Koroškem, kjer je sedaj 17. polk na vajah, vojaška slavnost, pri kateri je polkovnik Botiče priroč 1. bataljona, kjer Ovsenek služi, izročil odlikovancu zaslužni križec. V vznesenih in toplih besedah je polkovnik popisoval, kako 17. polk ni slavnostno iz vojske, ampak šteje njegova zgodovina tudi v mirovnem času obilo častnih človekoljubnih činov, ko so se vojniki podali v smrtno nevarnost, da rešijo življenje bližnjemu in naj bo ta že visokega ali nizkega stanu. Nov list v zlato knjigo polka je čin narednika Ovseneka. Ko je nato pripel polkovnik Ovseneku križec, je vse moštvo občutilo veselo zadoščenje, da se je tako poplačala zasluga priljubljenemu naredniku. Polkovnikove besede so se imele seveda vojaštvo podati tudi v slovenskem jeziku. A to se jo zgodilo tako, da je bila pokvarjena vsa slavnost.

— **Pristni katoličani** so na vsak način na Jančah, odkoder poroča

➤ **Dalje v prilogi.** ➤

Osvetnik.

Zgodovinska povest.

(Dalje.)

Topla in jasna noč ni obleganem v mengeškem gradu prinesla pokoja in spočitka. Nemirno so pričakovali naslednjega dne, zibajoč se zdaj v lepih upanjih in trepetaje zdaj groze, da jih zadene poraz.

Končno je jutranja zarja oznanila, da je prišel dan, ko se odloči usoda znamenitega velikaša Nikolaja Kolovškega. Prva svetloba na nebu je prebudila vojaštvo iz spanja in prvi žvenket orožja je pregnal prebivalce z ležišč. In hiteli so na stolp, vsi edini v eni misli, da vidijo bojno polje in sovražni tabor še enkrat, predno se spoprime armadi, in da še enkrat sebi v tolažbo preudarijo, koliko je upanja na zmago.

In vsi so se zavedali, da pade ta stolp in ta grad, da nihče več ne bo gledal božjega solnca, da bodo vsi do zadnjega še pred večerom močili to zemljo s svojo srčno krvjo, če zmaga kamniška armada.

Megla je oblegala ravan in videli so se iz nje v jutranji zarji lesketajoči vrhovi gora. Kakor voda

na jezeru se je zibala megla, a kamor se je obrnilo oko, povsod je zazrlo v sivi megli temne skupine — nasipe, utrdbe in šotore sovražnikov.

In tesno je postajalo tem ljudem na grajskem stolpu pri sru in strah jim je legel na dušo, da so spričo strašne nevarnosti pozabili na svoja nasprotnja, na svoje strasti in črne naklepe. Katarina in Marija Saloma sta se stisnili druga k drugi in prvič ju je obšlo čuvstvo medsebojne ljubezni. Župnik Lavrencij je začel obžalovati svojo hudobijo in se kesati, da je Pirinu onemogočil udeležbo v boju, dočim je Nikolaj Kolovski začel misliti, da je morda župnik le previdno ukrenil, ko je onemogočil Pirinu vsaj izdajstvo med bitko.

Še ponoči sta se bila v tabor utihotapila dva odposlanca. Enega je bil poslal Bertonja, drugega Engelbert Rain. Ob sta sporočila, da se je zvižala, ki jo je bil nasvetoval Pirin, docela obnesla. Bertonja in Rain, ki sta bila dan poprej odšla iz Mengša z malimi četami, sta srečno ušla sovražnikovim stražam, najela v bližini nekaj ljudi in napodila pred seboj nekaj žensk, da so vse zbegane hitele v tabor Kamničanov ter tam

naznanile, da se bliža Nikolaju Kolovškemu pomoč. Pyrso in Sternberg sta vsled tega odposlala dva močna oddelka novemu sovražniku nasproti; en oddelek je šel na moravško stran, drugi proti ljubljanski strani. Pyrso je lovil Bertonjo, ki je imel ukaz, da se izogiblje boju tako, da izvabi svojega nnsprotnika do poldneva tik mengiških nasipov. Rain je imel enako povelje, le da mora Sternberga zvabiti nekaj ur kasneje v isto past.

Nikolaj je stal na stolpu in motril tabor sovražnikov, ko sta bila prepeljana pred njega Bertonjev in Rainov odposlanec. Na stolpu so bili tudi Pirin in župnik Lavrencij, Katarina in Marija Saloma in Adam Kolovski, pa tudi Luka in za paža oblečena Manfreda. Marija Saloma je videla prvič iz bližine tega paža, o čigar čudoviti lepoti je slišala toliko govoriti. Na prvi pogled jo je spreletel sum, da ta paž ni deček, nego v moško obleko opravljen deklica. Vsaka kretanja in vsaka beseda tega paža je utrdila ta sum in vzbudila v sru Marije Salome toliko strahnejšo ljubosumnost, ker se je čutila Marija Saloma ponižano pred vsemi, ki so videli, kako si skuša Pirin pri-

dobiti njeno ljubezen. Ponosna in sedaj globoko užaljena Marija Saloma bi bila gotovo zahtevala od Pirina pojasnila, toda v tem resnem in nevarnosti polnem trenutku se tega ni upala storiti in je zadržala svojo jezo, svojo užaljenost in svojo ljubosumnost.

Pirin ni vsega tega ničesar opazil. Pozorno je poslušal Bertonjevega in Rainovega odposlanca. Ko sta končala, je rekel Nikolaju:

„Kar sem hotel in napovedal, se je zgodilo. Na odposlanca se lahko zanašate, saj ste ju sam izbrali. Zdaj mi je izpolniti le še drugi del moje obljube.“

S ponosnimi koraki je stopil Pirin prav na kraj stolpe, potegnil meč in zamahnil proti sovražnem taboru.

„Udarila je ura. Vi Kamničanje ste mene zapustili in zato Vas zadene kazen. Zapustite svoj tabor in bežite.“

Topo so gledali vsi, ki so bili zbrani na grajskem stolpu, na Pirina. Gledali so ga, kakor da bi bil zblaznel, zakaj nihče ni razumel, kaj pomenijo te besede in to povelje, ki se je vsem zdelo brezumno. Nihče tudi ni zapazil, da je pri Pirinovi besedi

dah Luka izpustil velikega Pirinovega psa in mu nekaj zaklical, na kar je pes stekel po stopnicah in čez nasipe zbežal v tabor sovražnikov.

Pirin se je naslonil na svoj meč in nepremično zrl v daljavo. Ponovno sta ga vprašala Nikolaj in Lavrencij, kaj da pomeni njegovo postopanje in kaj naj se stori in zaman sta ga opozarjala, da postaja vojska nemirna in zahteva, naj se že začne boj. Pirin ni dal nobenega odgovora. Niti ozrl se ni, kakor da sploh ničesar ne sliši.

Minila je cela ura, ne da bi se bilo v sovražnikovem taboru kaj zgodilo. Solnce je razpršilo meglo in v jasnem svitu je ležal tabor pred očmi na grajskem stolpu zbranih gledalcev. Nikolaj Kolovski je postajal od minute do minute nemirnejši. Prevzel ga je zopet sum, da ga Pirin vara. In ta misel se je porajala tudi Lavrenciju, Katarini in Mariji Salomi. Vsi so mislili, da hoče Pirin žrtvovati samega sebe, samo da uniči Kolovski rod. Plaho se je oziral Nikolaj na Pirina in bridko se je kesal, da je pustil Bertonjo in Raina iz gradu, kajti rekel si je, da bi ga sovražniki zdaj z lahkoto uničili. (Dalje nrh.)

„Domoljub“ sledečo vest: „Pobožnost celodnevnega čiščenja presv. Rešnjega Telesa se je za župnijo Janče obhajala dne 11. avgusta. Župljani so se je udeleževali s posebno vnemo. Hlapčevskega dela so se popolnoma vzdržali, kar omenjamo drugim faranom v posnemanje. Celi dan so prihali moliti našega Gospoda in domalega vsi so prejeli sv. zakramente. Božji blagoslov gotovo ne izostane.“ Da se vrednost te pobožnosti ve po dostojnosti ceniti, moramo povedati, da je bil 11. avgusta delavnik. Ker imajo na Jančah največji zvon v okolici in ker božji blagoslov ne izostane, če cela fara le en dan lenobo pase, je neumno, če se brumni Jančani sploh kakšnega dela pritaknejo. Kar samo v cerkev naj hodijo, se zdrže vseh hlapčevskih del in božjega blagoslova bodo toliko imeli, da ga bodo lahko še sosednim faram oddajali. Da se to zgodi, je le treba, da jim kak prifirkan kaplan to zaukaže. Blagor ubogim na duhu!

— **Svete osebe.** V litijski predilnici so nastanjene frančiškanke, ki naj bi nadzorovale delavke, ki stanujejo v tovarni. Seveda to nadzorovanje ni neomejeno, kakor si žele te redovnice, zato pošiljajo v „Domoljuba“ božjastne vzdih, kjer tožijo o svojem neplivlu na delavke. Kako domišljave so te ženske, dokazuje to, da se imenujejo svete osebe, katerim bi morale biti delavke pokorne povsod, zunaj in znotraj hiše. Pojdite se solit z vašo svetostjo! Delat pojdite, pa ne lenobo past!

— **Velika ljudska veselica** se priredi na Veliki Loki v soboto, dne 8. septembra v gostilni pri gospodu Al. Slajpahu. Spored: 1. Godba. 2. Šaljiva pošta. 3. Tombola. 4. Igra: „V Ljubljano jo dajmo!“ Začetek ob 5. uri popoldne. Čisti skupiček je namenjen za ustanovitev ljudske knjižnice na Veliki Loki. K obilni udeležbi najvljudneje vabi pripravljalni odbor

— **Otroci — ognjegasci.** Včeraj ob 2. uri popoldne je nastal velik ogenj v Nemški vasi pri Ribnici. Zgorela sta dva skednja in en kozolec. Sodi se, da so zažgali otroci. Nevarnost je bila velika za celo vas, ker živimo v času suše in ker Nemška vas sploh nima druge vode kakor v vodnjakih, ki so pa ravno sedaj že precej prazni. Ljudstva se je nabralo veliko, ki je hotelo pogubni element omejiti. To se je napesed tudi posrečilo. Glavno zaslugo pri tem pa imajo štirje otroci gospoda Turnherja iz Goricevsi, posestnika parne žage, ki ima v svojem poslojpu majhno brizgalno na dveh kolesih, da jo lahko porabi v času nesreče pri svoji parni žagi. Ti štirje otroci — v starosti od 8—13 let — hitro zgrabijo brizgalnico ter hitijo v največji naglici na lice mesta, kjer se popolnoma pravilno razpostavijo in omogočijo v najkrajšem času delovanje brizgalnice, prav kakor izurjena požarna bramba. Posreči se jim, da ogenj omeji, dokler naposled ne pridejo ognjegasci iz Ribnice in Dolenje vasi. Hvalvredni so ti štirje otroci zato, ker so šli popolnoma sami gasiti, ne da bi njih roditelji o tem kaj vedeli. Delali pa so na pogorišču tako mojstrsko in s tako prisotnostjo duha, da jih je poleg stoječe občinstvo občudovalo.

— **Meščanska korporacija v Kamniku** proda na javni dražbi dne 12. septembra 1906 ob 10. uri popoldne na skladišču v Stahovci 100 posameznih sežnjev to je 500 m² bukovih drv proti takojšnemu plačilu.

— **Iz Radovljice** smo prejeli naslednje pismo: V četrtkovi številki „Slovenca“ je porabil neki brezimni dopisnik priliko, da je v poročilu „Z blejske razstave“ s svojim strupenim jezikom obznil mene. Pričakoval bi, da bi bil mož strokovnjak primerno ocenil za razvoj obrti v našem okolišču jako važno razstavo in nam podal nekako sliko vpliva teh razstav. A mož je poročilo porabil samo v to, da je skušal ogrditi nekaj oseb, s katerimi na pošten in obrtnika vreden način ne more občeovati in tekmoovati. Slika pa zaključek razstave na jako dramatičen način, češ, da se je pustila cela jury in razstavni odbor od mene terorizirati. Smesno! V odboru in v jury sede sami odlični možje, ki so že v mnogih prilikah pokazali in izrekli odločno svoje mnenje in niso pustili vplivati nase. In tu naj bi bil jaz samovoljno odkazal darilo svojemu učencu. Naj le pride dopisunček k meni, mu pokažem izpričevalo, katero je dobil mož učenec od odbora. Res je dvomila jury, da bi bil sam izdelal razstavljeno komad, a na moje pojasnilo, (odbor me je namreč sam pozval pred-se) da je učenec že dve in pol leta pri meni, so bili možje prepričani, da je komad izdelal sam. Bi bili Vi dopisunček svojega učenca bolje učili in mu kos dobro vrezali ter mu dali cel teden časa za delo, da bi ne bilo treba mene blatiti, ampak bi bil vaš učenec tudi dobil prvo darilo. Kar ste kvasilili v svojem dopisu, je vse neres-

nica in obrtnika nevedno besedičenje. Če si ne upate na drug način z menoj konkurirati, pa pojdite gori na Gorjuše, kjer boste našli primernega posla. Zakaj ste prikriili svoje ime? Razstavni odbor bi Vam rad izdal diplomu in jaz bi se Vam rad zahvalil za reklamo. Kar pridite lepo k meni, jaz vam bom pomeril hlače, moj učenec vam jih bo pa lepo zdelal — toda na živem telesu, pa tako, da boste pomnili, kdaj se je „zgodil ta komičen akt!“

Josip Pogačnik.
— **Iz Radovljice.** V prid „družbe sv. Cirila in Metoda“ so priredili tukajšnji diletantje veselico, ki so na nji uprizorili Jurčič-Govekarjevega „Desetega brata.“ Povaliti moramo diletantje, ki so poskrbeli, da se je igra obnesla tako dobro. Zlasti je ugajal Krvavelj s svojo prirodno komiko, dalje Kvas, ki je dovršil svojo nalogo nad vse pričakovanje, tudi Martin spak je igral jako lepo, zlasti krasna scena je bila ona v III. aktu. (Spak in Piškar.) Popolnoma naraven je bil Dolef, splošen vtisk je bil dober, tako, da smo bili popolnoma zadovoljni s predstavo. Dilentantom pa kličeimo: Krepko naprej!

— **Postojnsko jamo** sta obiskali avgusta 6202 osebi. Vstopnine je bilo vplačane 9247 K. Lansko leto tega meseca je bilo samo 3245 obiskovalcev.

— **Epileptik utonil.** Hlapec Iv. Šinkovec v Bruni vasi pri Tržišču je šel napajat konje. Pri tem ga je vrgla božjast v vodo in nesrečno je utonil.

— **Iz Vipavske doline** se nam piše: Pri nas se pojavlja suša, ki povzroča dan na dan večjo škodo. Torej na delo, slavnega gospoda klerikalna. Po vašem hvalisanju utegnejo imeti vaše prošnje mnogo vpliva pri Vsegamogočnem; prosimo vas torej, blagovolite prositi njega, da nam milostljivo podeli nekoliko dežja. V slučaju, da nam neovrgljivo dokažete, da je Vsegamogočni le na vašo prošnjo poslal nam nebeško darilce, verovali vam bomo, da vas gospod višav res ljubi in združili se bomo z vami ter vas v vsem posnemali, da bode ena čeda in en pastir. Ker je pa med vami tudi premnogo takih, katerim je prva stvar denar, vam bomo plačali to prošnjo, ako bode res uslišana, tudi z vrenketom. Ako bi pa vaša prošnja ne bila uslišana, si bomo mislili, da kaznuje Bog dobre in poštene z hudobnimi, z nevednimi in s prisiljenimi grešniki. Kakor je čuti, bode zmagal pri bodočih občinskih volitvah na Slapu na vsak način gablejec — el Kanna.

— **Gasilno društvo vipavsko** priredi ob priliki svojega 25letnega obstanika, dne 8. septembra v Vipavi veliko slavnost. Spored: Dne 7. septembra: Zvečer sere-nada po trgu ter užiganje umetnega ognja in raket na „Starem gradu“. Dne 8. septembra: 1. Ob 8. uri uri maša v grajski kapeli, pri kateri svira vojaška godba iz Gorice. Nato sprejem gostov „Pred gradom“, razdeljenje kolanj in obhod po trgu. 2. Ob 12. uri skupen obed „Pod skalco“. 3. Ob 1. uri otvoritev plesa „Pod kostanjem“ in pri g. županu Hrovatinu. Med plesom prodajajo narodna dekleta „Pod kostanjem“ šopke, razglednice, sadje, srečke itd. 4. Ob 7. uri pričetek večerne zabave. a) Slav-nosten govor. b) Smetana: Ouverture iz „Prodane neveste“, svira vojaška godba. c) Ipavice: „Planinska roža“, poje vipavski moški zbor. d) „Iz zbirke narodnih pesmi“, poje mešan zbor. e) Igra: „Brat Sokol“. 5. Ples. Veselica se vrši na dvorišču „Pod kostanjem“ grofa Landthierija, v slučaju slabega vremena pa v pritličju grajskih prostorov.

— **Pevsko in bralno društvo „Lira“ v Komnu** na Krasu (ne v Kamniku, kakor je bilo napačno tiskano) priredi dne 16. t. m. na prostorih G. Gasparija veliko veselico. Pri tej veselici bo sodelovala vojaška godba iz Gorice.

— **Lopovstvo na alpski železnici.** Govorica o lopovstvu je, če že ne popolnoma izmišljena, vendar močno pretirana. Res je na govoricu samo to, da je v bližini Podbrda železnični čuvaj, kakor vse kaže, v svoji budni domišljiji in službeni vestnosti, videl tri lopove, kateri so baje kopali na železnični progi in takoj zbežali v gozd, ko so zagledali njega. Proga ni bila prav nič poškodovana, torej tudi za potnike ni bilo najmanjše nevarnosti. Vendar se je vsled čuva-jevega naznanila morala preiskati proga, da se eventualne nevarnosti preprečijo. To je bil edini vzrok, da je imel vlak zamudo. Železniško oseboje torej ni preprečilo prav nobene nesreče, niti odstranilo nevarnosti ker je faktično ni bilo.

— **Prisilni „Slovenčev“ dopis.** Zivele slovenske Črešnjice! Tako je pisal pretekli teden „Slovenec“ ter poročal svojim vernim bralcem veselo vest, da so volitve v Črešnjicah, katere so bile trikrat ovržene, vendar enkrat potrjene. Urednik „Štajerskih novic“ pri „Slovencu“

mora biti pač jako puhla glavica. Mož je čital namreč neke v nemškem listu o volitvah v Črešnjicah (Kerschbach) v slovenjebistriškem okraju. Ker pa ni vedel za „Kerschbach“ slovenskega imena, je napravil po svoje iz „Kerschbacha“ „Črešnjice“. Da so pa Črešnjice nemški „Kirchstetten“ in leže v konjiškem okraju, to „Slovenčevemu“ uredniku seveda tudi ni znano. — Pred kratkim je bil na Ptujski gori požar, ki je upepelil tri poslopja, med temi tudi posestvo gosp. Ivana Peče. Nemški listi so poročali o tem in namesto Peče pisali Peic. „Slovenec“ je to poročilo iz nemških listov seveda doslovno prepisal in tudi ime g. Ivana Peče pisal Peic. Vendar pa je pobožni „Slovenec“ to prepisano poročilo pričel z besedami: „O velikem požaru na Ptujski gori se nam še piše.“

— **Vzgleden duhovnik.** V Št. Vidu pri Ptujju župnikuje Andrej Vodnik, ki je tekem časa zakrivil precej nerednosti v fari, vsled česar so se štirje kmetje šli pritožiti k dekanu, ki jim je obljubil pomoč. Ko je župnik izvedel o tem, je dal nabiti na cerkvena vrata sedeče oznanilo: „Odprto pismo. Ivan Kranjc, Vincenc Pernat, Franc Pernat, Štefan Koželj. Na Vaše pritožbe, ki ste jih dekanu naznanili, bo prihodnjo nedeljo pri jutranji službi božji odgovarjal župnik št. vidski.“ Tako torej! Ker so imeli kmetje pogum, da so se pritožili pri dekanu, jim obljubuje, da jih bo na priznici razrgal. Duhovnik naj bi smel početi, kar se mu zljubi, kdor pa se le količkaj upre temu njegovemu postopanju, na sramotilni oder ž njim.

— **Smrt pri trganju jabolk.** Viničarka Rus v Tepsovi pri Mariboru je na lestvi stoječa trgala jabolka. Pri tem ji je spodrsnilo in je padla tako nesrečno na tla, da so jo našli mrtvo.

— **Utonil je** pri pijonirskih vajah na Dravi pri Ptujju v petek neki vojak, ko se mu je v vodi ovila vrv okoli nog, da se ni mogel več rešiti.

— **Pri „cviku“ sta obrala** mizar Peter Strosar in mešetar Andrej Soban čevljarja Ivana Rustijo v Gorici, in sicer za celih 187 K. Ko je bil čevljarček suh, je šel na policijo in povedal, da sta bila ona dva zmenjena, ko sta ga obrala. Policija je izročila vso stvar sodišču.

— **Požar.** V nedeljo je v Križu pri Tomaju na Goriškem zgorelo vse posestnikoma Alojziju Bežko in Alojziju Macarolu. Škode je 4000 K. Ljudje niso mogli nič gasiti, ker ni bilo mlkjer vode.

— **Častni občan volosko-opatijski** je postal namestnik v Trstu, princ Hohenlohe.

— **Vlom.** Pri jectivinarju Oskarju Tomincu v Trstu so neznan tatovi vlomili v prodajalno in odnesli sira, klobas in vina za 200 K.

— **V kamnolomu se je pone-srečil** v Izoli pri Trstu 54letni Anton Radivoj, ko je mina predčasno eksplodirala. Radivoj je dobil hude rane po glavi.

— **Demonstracija na Reki.** V nedeljo popoldne so bile pred uredništvom „Fiumai Hirlapa“ na Reki velike demonstracije. Demonstrantje so razbili okna, nato pa udrli v tiskarno, kjer so poškodovali stroje in druge reči. Demonstracije so se dogodile zato, ker so nekateri prejšnji dan zvižgali pri sviranju cesarske pesmi na trgu, a „Fiumai Hirlap“ je zvižgajoče ostro ozmerjal. Madžari na Reki pravijo, da je demonstracije uprizoril reški zastopnik italijanaš Zanella, katerega so videli med demonstranti.

— **Panorama-kosmorama na Dvornem trgu pod Narodno kavarno** nam kaže ta teden slike divje-romantične Švice. Serija je velezanimiva in izbrana. Izmed slik omenjamo velikanske slapove kot veličastni Giesbach in Reuss, razne naravnost strašne globeli in soteske, z večnim snegom odete gorske velikane, kakor tudi prijazna mesta in vasi. Serija je vredna, da sijo vsak oglela. Prihodnji teden bavarski gradovi Ludovika II.

— **Predrzna tatica.** Mestna policija je prišla te dni na sled tatuci, kakršne se ne dobi vsak dan. Že dalj časa je neka ženska nosila prodajat starinarjem fine stole, obsejala za obleke, fino jedilno posodo, znanstvene in beletristične knjige in dr. Povsod je pravila, da se hoče neka gospa izseliti v Ameriko in da sedaj razprodaja pohištvo. In kdo bi ne kupil, ker je vse pogumno prinesla ob belem dnevu. Policija pa je začela po dotičnici vohati in prišla slednjici na sled, da je to pohištvo in dr. last hotela „Union“ in je kradla in prodajala hišnica Marija Novakova. Bila je tako drzna, da je vse nosila javno po ulicah prodajat. Seveda si je izbrala pri hiši stranska vrata, kjer stanujejo stranke, kajti pri glavnih vratih bi jo bili že davno „pogrun-tali“ hotelski uslužbenci. Pri hišni raziskavi se je našlo več knjig in 3

stole „Krščansko socijalne zveze“, pri starinarjih je pa prodala, kolikor se je dosedaj dognalo, neki 28 finih stolov, obešala za obleko, mnogo knjig in namizne posode. Sploh je pa odnesla, kar ni bilo pribito. Novakova, ki je bila že enkrat radi tatvine kaznovana, se je znala tako prilizniti, da je dobila zaupanje. Tožila je, da ji mož ničesar ne da, in da trpi silno lakoto. No, pa je bila lepo rejena in nihče ne bi sodil, da trpi kako pomanjkanje. Navedenka je jako zvrta in prizna le toliko, kolikor se ji do-kaže. „Union“ je oškodovan za približno 200 K, neka v hiši stanujoča stranka pa pogreša za 165 K knjig, katere je gotovo Novakova ukradla, a prizna le deloma. Ko so jo poprašali, kje je vse to dobila, je bilo vila proti nebu oči in trdila, da je nedolžna in še pristavila, da je že vedela, da bode treba iti na ričet, češ „saj se mi je tako sanjalo“. No „sanje“ so ji res pomenile in tako sedi zalagateljica z meblji sedaj za zapahom.

— **Hud mož** je neki v Hradeckijevsi vasi stanujoči 30letni delavec, kateri živi s svojo ženo že dlje časa v prepiru. Predvčerajšnjim je prišel domov popoldne in se začel z ženo pripraviti, in ko je ta pred njim zbežala k sosednji stranki, ga je to tako razkačilo, da je prijel v roko poldrugi meter dolgo poleno, s katerim je šel za ženo in začel razbijati pri dotični stranki na vrata in okna in napravil s tem 16 K škode. Ko sta prišla nato dva poklicana stražnika, se je tudi tema uprl, a je slednjic le podlegel in bil odpeljan v zapor. Rogovileža so oddali včeraj deželnemu sodišču.

— **Identiteto** mrtve ženske, katero je gospod Janesch predvčerajšnjim našel, je mestna policija sedaj dognala. Dobile so se namreč osebe, ki so jo agnoscirale za Nežo Mlakarjevo, rojeno 16. januarja 1866 v Ardrem, občina Sv. Duh pri Krškem. Navedenka je do 1. t. m. služila pri gostilničarju Ivanu Flegarju na Zaloški cesti in je baje pravila, da se odpelje domov. Poroča se nam tudi, da je sodna obdukcija dognala, da je bila Mlakarjeva umorjena in da je bila že noseča osmi mesec. Oblastva po zločinu nepretrgoma poizvedujejo.

— **V Ameriko** se je včeraj hotel odpeljati Martin Hribar iz Zagradca, predno je še poskusil vojaški kruh. Namero mu je pa na južnem kolodvoru službujoči stražnik Kržan preprečil in ga aretoval.

— **Orožništvo** zasleduje 21letnega delavca Jožefa Rozmana, po domače Reševcega iz Podrečja v kamniškem okraju, ker je I. Burgerju, po domače Kopitarjevemu zadal z nožem v hrbet več sunkov in ga težko telesno poškodoval. Po zločinu je Rozman neznan kam pobegnil.

— **V deželno bolnišnico** so včeraj pripeljali Jožefa Vičiča iz Knežaka, ker si je doma zlomil levo nogo.

— **Delavska gibanja.** Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 120 Slovencev in 40 Hrvatov. V Heb je šlo 35, v Nemčijo 40, v Ljubno 25, v Inmost 35, v Meran 19, v Linc pa 25 Hrvatov. Na Dunaj se je odpeljalo 20 kočevskih krošnjarjev.

— **Izgubljene in najdene reči.** Ga. Frančiška Adamičeva je izgubila zlat prstan z rdečim kamnom, vreden 10 K. — Poštni sluga Ivan Babnik je našel zavitek bele tkanine. Izgubitelj jo dobi Trnovskih ulicah št. 27. — Včeraj ob polu 6. uri je izgubil v Sodnijskih ulicah med trafikantom Mrzlikarjem in gostilno Zajec gosp. Ludovik Horvat, uradnik pri odvetniku dr. I. M. Hribarju, bankovec za 10 K. Pošteni najditelj naj ga odda na mestnem magistratu ali pa Ludoviku Horvatu, Sodnijske ulice št. 2, proti dobri nagradi.

— **Ljubljanska društvena godba** priredi danes zvečer koncert v „Meščanski pivarni“ (I. Rasberger) na Sv. Petra cesti. Začetek ob 8. uri zvečer. — Jutri zvečer je v meščanskem hotelu „Lloyd“ (Sv. Petra cesta) društveni koncert za člane. Začetek ob polu 8. uri. Vstopnina za člane prosta, nečlani plačajo 40 vin. — Kapelnik g. Jos. Poula prevzema poučevanje v godbi.

— **Jugoslovanske vesti.** Napad na Hrvate. V Zadru so Italijani v nedeljo zvečer napadli štiri hrvatske vojake. En vojak je bil težko ranjen, da leži v agoniji. — Skupščina „Zveze hrvatskih učiteljskih društev“. 21. septembra bo v Zagrebu izredna splošna, 22. septembra pa XXI. glavna skupščina te zveze. Na dnevnem redu izredne skupščine je med drugim vprašanje o ureditvi učiteljskih plač. — Nov hrvatski list. V Zagrebu je začel izhajati s 1. septembrom „Hrvatski narodni gospodar“ kot dnevna priloga „Hrvatske“.

— **Slovenci v Ameriki.** Vlak je povozil dve Slovenki. V Shelburnu Falls sta šli Slovenki 24letna Jera Kranjec, doma iz Bučke, in 17letna Jožefa Kocjan, doma iz Stopnega, na sprehod po železničnem tiru. Kar prideta nagloma dva vlaka

z nasprotnih strani ter sta obe dekleti zmečkala do smrti. — Dinamit je raztrgal v Sparti v rudniku Marka Butalo. Dinamit se je namreč preneglo užgal. Nesrečnež je bil doma iz Radincev pri Starem trgu.

* **Najnovejše novice.** Novo ministrstvo na Nemškem. Naučno ministrstvo se baje kmalu razdeli v naučno ministrstvo in v ministrstvo za znanost in umetnost. Zadnji resort dobi prof. Harnack.

— V gorah se je ubil pri Innichenu berošinski časninar dr. Höbel, ker ga je vodnik navezal na preperelo vrv, ki se je utrgala. Höbel je bil na ženitvanskem potovanju.

— 2¹/₂ milijona dolarjev je poveril ravatelj Stensland pri banki v Čikagu ter pobegnil. Dolgo se je skrival, sedaj pa so ga le spoznali v Tangerju ter ga zaprli.

— Brezžični brzovaj je uvedlo ogrsko trgovinsko ministrstvo med Reko in Jankinom (Italija) ter z otoki, ki leže vmes v Jadranskem morju.

— Dvorjanik švedske kraljice, grof Wrangel, ki je spremljal kraljico na zadnjem potovanju po Francoskem in Italiji, je v Monte Carlu zaigral 530.000 K kraljičnega denarja ter pobegnil v Ameriko.

— Avtomobil je usmrtil blizu Judenburga hlapca Schilcherja. V avtomobilu se je vozil dunajski odvetnik dr. Schlesinger.

— Solničarica je zadela blizu Vidma 150 italijanskih vojakov, ki so bili na manevrih.

— V samostan je šla sestra prestolonaslednikove soproge grofica Zdenka Chotek.

* **Negovanje otroške noge.** O tem razpravlja priznana medicinska kapicijeta dr. Rancov v „Gartenlaube“ ter piše, da starši vse preveč zanemarjajo noge svojih otrok. Najbolje se negujejo noge otrok, ako se jih pusti hoditi bose, kakor hitro to dopuščata klima in ako niso tla kamenita, kakor je to po mestih. Ako pa že ni nožica bosa, naj bo ubavalo vsaj popolnoma mehko brez trdih podplato. Na ta način se vse mišice primerno razvijajo ter se noga lepo izdolbe.

* **Sveti Birokracij na Francoskem.** Neki mešan je prinesel na pošto cel kup nerabljenih dopisnic, ki bi jih rad zamenjal za zalepke, ki veljajo ravno toliko. Toda uradnik je izjavil, da mu prošnje ne more uslišati, češ, da pod predpisu sme le odkupiti ali zamenjati nerabne tiskovine, nikakor pa ne novih. In mešan je šel ter načel na vse nove dopisnice smešno popačene naslove, kakor „Fallières, francoski kralj“ itd. Nato je prinesel dopisnice zopet uradniku, češ, sedaj so nerabne in vendar znamke cele. In uradnik mu je takoj ustregel ter jih zamenjal.

* **Jezero živega srebra.** V nepristopni gorski pokrajini v državi Vera Cruz je našel rudar Bundi tri orale obsežnoj in 10—50 čevljev globoko jezero, ki ima mesto vode skora-j samo živo srebro. Vsebinsa je vredna mnogo milijonov dolarjev. Indijancem je bilo jezero znano že izza starih rodov. Čudni pojav si razlagajo geologi tako, da se je vsled vulkanskih sunkov živo srebro in notranjosti gorovja izločilo ter se nabiralo v kotlini pod goro. Rudar je pridobil nekega „bogatega Šveda, da se lotita pridobivanja živega srebra. V ta namen se skozi goro prevrta predor, po katerem se bo dobivalo živo srebro v dolino.

* **Rezervist z leseno nogo.** Francoski zidar Forget si je zlomil nogo, da so mu jo morali odrezati ter mu napraviti leseno. Nedavno pa je dobil pozivnico k 28dnevni vojaški vajah. Nič ni pomagal, da je kazal orožniku svojo leseno nogo, do-klar ga zdravniška komisija ni super-arbitrirala, je vojak in mora izpolnovati vojaške ukaze. In mož je res prikrival v vojašnico ter pokazal stotniku svojo leseno nogo. Stotnik pa se je zadr nad njim: „Pokažite mi zdravniško izpričevalo, da imate res leseno nogo!“ In revež je moral cele dneve preživeti v vojašnici, da je prišel pred komisijo, ki je potrdila, da ima res leseno nogo, s katero bi ne mogel „držati“ vojaškega koraka.

* **Dober odgovor.** Mož z dežele je prišel v mesto ter vprašal redarja: „Kako pridem v N-ovo ulico?“ — „Morete se voziti s fijakarjem ali s tramvajem, morete pa iti tudi peš,“ je bil lakonični odgovor. — „Po kateri poti bi prišel peš?“ — „Je vprašal zopet kmet. — „Najprej idite na levo, potem na desno, potem pa nekaj časa po povprečni ulici, pa ste na cilju.“ — „Hvala! Izvolite smodko?“ Redar je iztegnil roko, da vzame ponujano mu smodko. Nato pa mu reče ogro-čeni kmet: „Tako smodko si morete dati prinesiti iz trafike, a morete si iti tudi sami po njo. Ako ste preveč leni, da bi jo sami nosili, lahko naročite, da vam jo pošljejo. Z bogom!“

* **Kako na Kitajskem boga pridišlje.** Na Kitajskem je že cele tedne neprestano deževalo. Pri vsi

bilo, da bo segnila vsa setev. Po vseh templih so prosili bogove, naj ustavijo deževanje. Tudi vrhovni gubernator je prišel v ta namen molit v tempel, a ker je našel svetišče zamenjano, je kaznoval duhovnika za 2000 dolarjev, obenem pa naročil svojim vojakom, da stražijo duhovnike, da bodo neprestano molili. Ker tudi to ni pomagalo, je odredil, da so vsi trikrat na dan streljali s topovi pri vseh mestnih vratih, da bi vendar odprli bogovom ušesa za prošnje. Končno se je gubernator razjezil ter ukazal odstraniti streho s svetišča, da je po bogovih lil dež, češ, sedaj boste sami občutili, kako prijetna je ta večna mokrota.

*** Tragičen dogodek v živaljskem svetu.** Neki častnik pripoveduje v iovskem časopisu, da je zagledal na strelišču iz neke drevesne luknje moleti ptičjo glavo. Ogledal si je stvar bližje in videl, da je glava mlade kukavice. Kakor znano, zleže kukavica posamezna jajca v tuja gnezda. Tako je tudi v ozko duplino, kjer sta gnezdila ščinkavca, izpustila svoje jajce. Z mladimi ščinkavci je rasla tudi mlada kukavica, a dočim so ščinkavci izleteli, ko so dobili perje, je bila kukavica predebela ter je komaj iztegnila glavo iz luknje. Stara ščinkavca pa sta ji še vedno prinašala hrano. Častnik je s nožem razširil luknjo ter rešil kukavico.

*** Eden, ki živi od svojih raztrganih hlač.** V Berlinu je že dolgo časa živel kočijaž Karel Kahler, ne da bi kaj delal. Kar je potreboval za svoje življenje, donasale so mu njegove raztrgane hlače. Vsak dan je v tolikim in tolikim ljudem dokazal, da mu je njihov pes raztrgal hlače. In ljudje so bili veseli, da mu mrcina ni zasadila zob tudi v meso, kar bi bilo vsekakor mnogo dražje, tako pa so plačali Kahlerju le 1 marko 50 pfeningov odškodnine za hlače in mož je bil zadovoljen.

Napad na „Sokole“ na Reki.

Potuje v Dalmacijo in na Črno goro so prišli Sokoli včeraj na Reko, da se tam ukrcajo. Hrvatje so jih pozdravili z navdušenjem, dočim so najeti iredentisti v zvezi z mularijo zvižgali. Ko so prišli Sokoli grede na parnik, mimo kavarne „Evropa“, so začeli iredentovci nanje metati kamne in butilke. En Sokol je bil ranjen. Tedaj pa so Čehi in Hrvatje pobrali kamenje in razbili šipe obeh kavarn in pognali Lahe v beg. Policija je morala zapreti obe kavarni. Od druge strani se nam poroča o tej stvari sledeče: Vlak s privatnimi udeležniki vsesokolskega zleta v Zagrebu — bili so sami Slovenci in Hrvatje — bi moral priti na Reko ob 9. uri zvečer, a je imel 2 uri zamude. S tem vlakom se je pripeljal tudi sosaški Sokol. Pred kolodvorom je bilo polno ljudstva. Slovenci in Hrvatje so se vozili v mesto v zaprtih kočijah posamezno, tako da je ta prevoz trajal nad 1 uro. Sosaški Sokol je smel korporativno korakati skozi Reko. Reški in sosaški Slovani so ga škotili na obeh straneh pred Lahoni. Ko je prišel Sokol do kavarne „Evropa“, začeli so leteti krozniki, steklenice in druge take reči na občinstvo. V tem je padel iz kavarne tudi en strel. Slovenci in Hrvatje so udarili v kavnoro, kjer je nastal grozen pretep. Množica Lahov je vdrila kmalu nato v hišo hrvatske čitanice, kjer je restavracija in kjer je bilo veliko slovenskih gostov. Ker so Lahi divjali z noži in ker so bili v veliki večini, so gostje zbežali zadaj skozi okna in zid. Lahi so nato v restavraciji vse razbili. Izmed Sokolov so bili 4 hudo ranjeni. Enemu je laški nož prerezal gornjo laketo do kosti, drugemu so prerezali nos, da bi skoraj prišel ob oči, ostala dva sta hudo poškodovana na glavi. Ko so ranjence hoteli obvezati, jim bližnja lekarna ni hotela odpreti na noben način. Vrišč in divjanje Lahov je trajal vso noč po mesto, a nikjer ni bilo nobenega policaja, orožnika ali vojaka.

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

Nesreča na južni železnici. Dne 7. januarja zjutraj je čakal tovorni vlak št. 155, ki je dospel iz Trsta, na odprti progi pred postajo Planina. Umevno je, da bi ne smel noben vlak od Rakeke proti Planini pasirati, dokler se ni ta umaknil in bila proga prosta. Kljub temu je peljal tovorni vlak št. 117 skozi postajo Rakek in trčil ob čakajoči vlak s tako silo, da je bilo zdrobljenih več voz, težko poškodovan pa je bil tudi vlakovodja Franjo Slavonovic. Lahke poškodbe je zadobil zavirač Franjo Keržič in strojevodja brzovlaka št. 8 Ivan Dovan, ki je nekaj minut po tem kritičnem dogodku vozil iz Planine proti Trstu in se zadel ob en voz, ki je skočil s tira. Državno pravdnstvo je

stavilo v prvi vrsti pod obtožbo Gvidona Stedryja, asistenta južne železnice, češ, da ni bil na svojem mestu, ko je prevozil tovorni vlak št. 117 postajo Rakek ter mu ni dal potrebnih znamenj, da bi ga bil ustavil. Stedry se je zagovarjal, da ga je v kritičnem dnevu nadlegovala driska, on da je sicer priletel in dajal s kapo znamenja, a zaradi sneženega zameta ga ni nihče opazil. Kot drugi je bil obtožen Miha Zerjav, čuvaj proge, da ni na odprti progi proti Rakeku zavaroval pri Planini stoječi vlak. On ga je sicer na 300 m zavaroval, a strojevodji ni bilo mogoče na tej kratki distanci ustaviti vlaka. Zerjav se je zagovarjal, da ga je oviral vihar in visok sneg, da ni mogel dalje priti. Pa tudi električni aparati niso funkcionirali. Tretji obtoženec je bil strojevodja Matija Vičič, češ, da je prenaglo vozil. Dokazalo se je pa, da je vozil brez pare, ker proga proti Planini visi, in da je pravočasno po predpisih prišel v Planino. Pri obravnavi se je slišalo marsikaj zanimivega o razmerah uslužbencev južne železnice, kjer morajo biti ti v službi po 18 ur. Sodišče je vse tri obdolžence oprostilo.

Umor priznan.

Včeraj zvečer aretovani 23 letni hlapec pri škofovi svakinji Alojziji Župevec je na mestni policiji danes priznal, da je umoril na Janeževem svetu s prerezanim vratom najdeno 40letno Nežo Mlakar.

Telefonska in urložjavna poročila.

Dunaj 5. septembra Poslanska zbornica se snide dne 20. septembra, odsek za volilno reformo pa v četrtek, 13. septembra.

Petrograd 5. septembra Ministrski svet je včeraj sklenil obelodaniti komuniké, ki proglašajo kot lažnjive vse vesti, da namerava vlada kozakom lastni svet konfiscirati in ga razdeliti med kmete. Komuniké pravi, da se razširjajo te vesti z namenom, zasejati med kozaki nezaupnost in jih pripraviti do punta. Kozakom lastni svet je bil podarjen za večne čase in se jim ne vzame, tem manj, ker se hoče vlada tudi pri agrarni reformi držati načela, da se m. r. pustiti pri atno premoženje nedotaknjeno.

Petrograd 5. septembra Na cestno železnični vagon je bila vržena bomba. En pasazir je smrtno pošk. dovan, en redar pa ranjen.

Petrograd 5. septembra Misel na uvedbo diktature je car za zdaj opustil in se v tem smislu izrekel proti ministrskemu predsedniku Stolypinu.

Berolin 5. septembra Iz Petrograda se poroča, da sta bila v Veldenu u treljena pričo vseh vaščanov ondodni učitelj in njegov sin.

Hamburg 5. sept. „Hamburger Nachrichten“ poročajo, da izide tek m. prih. dnih dni več carskih ukazov, s katerimi se uvedejo različne liberalne reforme.

Gospodarstvo.

— Splošno kreditno društvo v Ljubljani. Denarni promet meseca avgusta 1906: Sprejemki 233.725 K 33 v, izdatki 231.436 K 94 v., skupaj 465.162 K 32 v. Skupni denarni promet od 1. januarja do 31. avgusta 1906: 3.577.711 K 22 v.

Avstrijska specialiteta. Na železnicah ehajočim ljudem pripravljati je porabo pristega „Mollvege Seidnitz-praška“, ki je prekušeno domače zdravilo in vpliva na želez dec krepilno ter pospešilno na prebavljenje in sicer z rastočim uspehom Škatljica 2 K. Po poštnom povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekarnar A MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, DITNAJ, Tuchlauben 9. V lekarnar na deželi zahtevati je izrečno MOLL-ov prepat, zaznamovan z varnostno znamko in s podpisom 5 31-12

Nežno, belo kožo, lepo, svetlo polt dobimo, nesnaga kože, mozolji itd. izginejo, ako se umivamo z Doeringovim milom s soko ki je sedaj zopet izboljšana z oblastveno zavarovanim ovetilnim mlekom Beilatin. Vkljub precejšnjemu izboljšanju se dobiva povsod po 60 v. 1237-4

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las

deluje najboljšje priznana **Panno-chinin tiktura na laso**
 atora okrepuje lasišče, odstra-
 juje luske in preprečuje izpa-
 danje las.
 i steklenica z navodom i ka-
 spošilja se z obratno pošto ne manj ko
 dv. steklenici
 aloga vseh preizkušenih zdravi-
 edic mil, medol i. vin, specialni
 i, najfinejših parumov, kirurški
 vez, svežih mineralnih vod i. t. d.
 karna M. ana Leustek
 i Ljubljani: Nustova cesta 51
 eg novozgrajenega Fran. loževnice
 ibi mesto 49 35

Darila.

Upravništvu našega lista so poslali:
Za družbo sv. Cirila in Metoda. Gosp. Josip Saju iz Veli-ih Lašč K 2:0, skupiček na licitaciji za izvirno dramatično šolo — Gosp. Darko Račič, učit. kandidat v Boštanju K 5 —, nabral ob prilki sviranja „Boštanskega orkestra“ v Drmeljevi gostlini. Gosp. Slavko Sterle na Rakeku K 3:70, kot preostanek poždravnega brzojava sokolski stavnosti v Zagrebu, nabral med rakovškimi naprednjaki. — Namesto brzojavnega pozdrava vsesokolskemu izletu v Zagreb v novo „uštimani“ restavraciji Antona Zupana v Starem trgu zbrani zaostali Sukoli K 4 — Vesela družba v „Narodni kavarni“ v zabavi z rodoljubom z dežele K 3:0 Skupaj K 18:40. Srčna hvala! Živel! zavedni Slovenci!

Umrli so v Ljubljani.

V deželni bolnici:
 Dne 29. avgusta: Matevž Avsenek, posestnik, 61 let. Ostarelost. — Kristina Vornacher, čuvajeva žena, 53 let. V sled raka.
 Dne 31. avgusta: Rok Mubi, zasebnik, 73 let. Srčna hiba. — Josip Bučar, gostač, 68 let. Combustio dorsi et capitis.
 Dne 1. septembra: Antonija Benegalija, rudarjeva žena, 56 let. Ostarelost. — Franja Herman, tesarjeva žena, 43 let. Byaemia.
 V hiralnici:
 Dne 30. avgusta: Rozalija Lavrič, delavka, 58 let. V sled raka.

Borzna poročila.

Ljubljanska „Kreditna banka v Ljubljani“		
Uradni kurzi dun. borze 4. septembra 1906.	Denar	Blago
Maloobsejni papirji		
4% majska renta	99 15	99 35
4% srebrna renta	99 10	99 30
4% avstr. krona renta	99 35	99 55
4% zлата	117 10	117 30
4% ogrska krona renta	94 65	94 85
4% zлата	112 50	112 70
4% posojilo dež. Kranjske	99 20	100 15
4% posojilo mesta Spiljet	100 60	101 50
4% Zada	99 30	100 30
4% bos.-herc. železniško posojilo 1902	100 30	101 30
4% češka dež. banka k. o.	99 25	99 75
4% zast. pisma gal. dež. hipotečne banke	100 10	101 10
4% pešt. kom. k. o. s 10% pr.	104 80	105 80
4% zast. pisma innerst. hranilnic	100 20	106 70
4% zast. pisma ogr. centr. dež. hranilnic	100 —	100 15
4% z. pis. ogr. hip. ban.	100 —	100 30
4% obl. ogr. lokalnih železnic d. dr.	100 —	101 —
4% obl. češke ind. banke	100 —	101 —
4% prior. lok. želez. Trst-Poreč	99 90	99 90
4% prior. dolenskih žel.	99 50	100 —
4% prior. juž. žel. kup. 1/4%	319 50	321 50
4% avstr. pos. za žel. p. o.	100 20	101 20
Srečke		
od l. 1860%	216	222 —
od l. 1864	276	278 —
tizske	164 —	166 —
zem. kred. i. emisije	283 —	290 —
II.	292 —	301 50
ogrške hip. banke	257 —	264 50
srbske à frs. 100 —	98 —	105 —
turške	161 75	162 75
Sasilika	21 6	23 60
Kreditne	456 —	464 —
Inomoške	79	84 —
Krakovske	85 —	92 —
Ljubljanske	67	64 —
Avstr. rdeč. križa	48 7	50 75
Ogr.	29 50	31 50
Rudolfove	57	62 —
Saiburške	71	77 —
Dunajske kom.	5 5	614 —
Dehnice		
južne železnice	169 25	170 25
Državne železnice	676 25	677 25
Avstr.-ogrške bančne deln.	77 —	1790
Avstr. kreditne banke	672 50	673 50
Ogrske	8 9	810 —
Zivnostenske	242 —	243 —
Premogokop v Mostu (Brüx)	717 —	722 —
Alpinske montan	603 75	604 75
Prške žel. ind. dr.	799	2809 —
Rima-Murányi	58 40	588 40
Trboveljske prem. družbe	275 —	277 —
Avstr. orožne tovr. družbe	573 —	577 —
Češke sladkorne družbe	146 —	152 —
Valute		
C. kr. cekin	11 35	11 39
20 franki	19 06	19 09
20 marke	28 44	28 52
Bovereigns	28 93	24 01
Marke	117 20	117 40
Laški bankovci	96 30	96 50
Rubliji	252 75	253 50
Dolarji	4 84	5 —

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 5. septembra 1906.

Termin.		
Pšenica za oktober	za 60 kg	K 7 08
Rž	60	6 08
Koruzna	50	5 90
Bovereigns	50	5 08
Marke	50	6 49
Oves	50	5 08
Laški bankovci	96 30	96 50
Rubliji	252 75	253 50
Dolarji	4 84	5 —

Efektiv.
5 vin. cenje.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 663. Srednji zrčni tlak 736.0 mm

August	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C.	Vetrovi	Nebo
4.	9 sv.	738 8	19 0	sl. jvzhod	jasno
5.	7. aj.	739 3	11 6	brezvetrno	jasno
6.	3. pop.	737 6	29 0	sr. jvzhod	jasno

Srednja večerajšnja temperatura: 20,0, normala: 16 4 — Padavina v mm: 0,0.

Tužnega srca javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je Vsegamogočni ukrenil našega preljubega soproga in očeta, gospoda

MIHAELA BALOGH
 slugo deželnega odbora

dne 4. t. m. ob polu 12. uri ponoči po daljši in mučni bolezni, previde-nega s svetimi zakramenti, v 49. letu starosti poklicati v boljše življenje. Pogreb dragega rajnika bude v četrtek, dne 6. septembra ob 5. uri popoldne iz hiše deželnega dvorca na pokopališče k Sv. Križu. Sv. maše zadušnice se bodo darovale v raznih cerkvah. Pokojnika priporočamo v blag spomin in molitev. 3199

V Ljubljani, dne 5. sept. 1906.

Amalija Balogh, soproga. — Fran in Milan, sivoča. Suzana, Klara, Amalija, Brigita hčere.

Due gospodični

iz boljše hiše se sprejmeta na hrano in stanovanje.
 Naslov pove upravnništvo „Slov. Naroda“.
 3187-1

Išče se

lično meblavana soba s hrano za celo leto.
 Ponudbe naj se blagovolijo poslati pod „išče se“ na upravnništvo „Slov. Naroda“.
 3193-1

Dijaki

se sprejmejo na stanovanje in hrano pri učiteljski rodbini na Radeckega cesti št. 2.
 3191-1

Izprašan jurist

želi vstopiti v notarsko pisarno.
 Naslov se izve v upravnistva „Slov. Naroda“.
 3190-1

Trgovski pomočnik

železninar, zanesljiva moč, se pod ugodnimi pogoji sprejme. Vstopi lahko takoj. Istotam se proda tudi dobro obravnjena
 3189-1

oprava za specerijsko trgovino.
 Ponudbe na upravnništvo „Sloven. Naroda“ pod št. 800.

Ora. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. samostojno drž. železnice v Beljaku.
Izvod iz voznega reda.
 Veljaven od dne 1. junija 1906. leta.
— Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga na Trbiž. Ob 12. uri 52 m ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomast, Monakovo, Ljubno čez Selztal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 5. uri 25 m zjutraj osebni vlak v Trbiž od 3. junija do 9. septembra ob nedeljah in praznikih. — Ob 7. uri 10 m zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj čez Selztal v Solnograd, Inomast, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, Budejovice, Pizen, Marjine vane, Heb, Francove vane, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 40 m dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Benetke, Milan, Florenco, Rim, Beljak, Celovec, Ljubno, Selztal, Solnograd, Inomast, Bregenc, Zeneva, Pariz, Dunaj — Ob 4. uri popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Pizen, Marjine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, (direktni voz I. in II. razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 9. uri 56 m ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomast, Monakovo, (direktni voz I. in II. razr.) — Proga v Novo mesto in Kočevje. Ob 7. uri 17 m zjutraj osebni vlak v Novo mesto, Stražo-Topllice, Kočevje, ob 1. uri 5 m pop. istotako. — Ob 7. uri 8 m zvečer osebni vlak v Novo mesto, Kočevje. Pribod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža. Ob 3. uri 37 m zjutraj osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo (direktni voz I. in II. razr.), Inomast, Solnograd, Franzensfeste, Linc, Steyr, Ljubno, Celovec, Beljak. Ob 7. uri 09 m zjutraj osebni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 13 m dopoldne osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Prago (direktni voz I. in II. razreda), Karlove vane, Heb, Marjine vane, Pizen, Budejovice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Zeneva, Curih, Bregenc, Inomast, Zell ob jezera, Bad Gastein, Ljubno, Celovec, Smohor, Pontabel. — Ob 4. uri 30 m popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selztala, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomasta, Franzensfesta, Pontabela, Benetke, Milana, Florenco, Rima. — Ob 8. uri 46 m zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabela, čez Selztal, od Solnograda in Inomasta, čez Klein-Reifling iz Steyra, Linc, Budejovic, Pizna, Marjinih varov, Heba, Francovih varov, Prage, Lipske. — Ob 18. uri 37 m ponoči osebni vlak s Trbiža od 3. junija do 9. septembra samo ob nedeljah in praznikih. — Proga iz Novoga mesta in Kočevja. Ob 8. uri 44 m zjutraj osebni vlak iz Novoga mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže-Topllice, Novoga mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — Osnovni Ljubljane drž. kol. v Kamniku. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m pop. ob 7. uri 10 m zvečer. — Ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih. — Pribod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 min. zjutraj, ob 10. uri 59 m dopoldne, ob 6. uri 10 m zvečer. Ob 9. uri 53 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih. — Srednjeevropski čas je za 2 min. ored krajevnim časom v Ljubljani.

Dijaki

se sprejmejo na hrano in stanovanje pri neki dobri rodbini. 3183-1
 Več se izve: Elizabetne ulice ulicah št. 6, II. nadstropje.

Dva dijaka

iz boljše hiše se sprejmeta na hrano in stanovanje.
 Več se izve: Elizabetne ulice št. 8, parter. 3198-1

Die gospodični

se sprejmete na hrano in stanovanje za pribodnje šolsko leto.
 Kje, — pove upravnništvo „Slov. Naroda“.
 3194-1

Mesečna soba

meblavana, se odda takoj v Florjanskih ulicah 15. 3195-1

Dobra kavarna

na lepem prostoru v Ljubljani je naprodaj.
 Ponudbe po „Kavarna“ na upravni štvo „Slov. Naroda“.
 3182-1

Učenca

iz poštene rodbine sprejme takoj trgovina z mešanim blagom I. KRANJC, Borovnica. 3181-1

Zastopstvo za Kranjsko

osobito krajevne zastopnika za Ljubljano, izpoučeka proti proviziji, po uspešnem delovanju proti stalni plači ali gospoda, ki bi ta predmet vodil kot stranski predmet, išče zmožna štajerska veletrgovina z vinom.
 Ponudbe pod „Vertrauenswürdig“, hotel „pri Sloni“ v Ljubljani, soba št. 69, takoj. 3186

Album

skrbno odbrani pesmi za citre, s pridejanim tekstom. Odločene na dveh izložbah:
 a) 85 slovenskih in hrvatskih . . . K 4 —
 b) 100 nemških „ „ 350
 c) Edina in najboljša šola za samouk na citre.

Dva čevljarska pomočnika
 sprejme takoj v stalno delo 3180-1
Anton Lesar v Sodražici.

Na hrano in stanovanje se sprejme
gospodične
 ki hodijo v šolo.
 Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda“.
 3160-3

Dijaki ali gospodične
 se v boljši družini sprejmejo na hrano in stanovanje.
 Več se izve **Mestni trg št. 25**
 I. nadstr 2791-11

Lepo meblavana mesečna soba
 sredi mesta s krasnim razgledom se odda takoj ali pa s 15. septembrom.
 Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda“.
 3020-5

VINO
 rdeče, rumeno in belo, iz lastnega vinograda v Sromljah prodaja od 18 do 21 kr. liter
IVAN ZEHNER v Brežicah
 ob Savi. 2240-11

Pristni dobri
brinjevec
 se dobi pri 329 19
L. SEBENIKU v Spod. Šiški. 3185-1

Mecesnove in borove prage
 vseh razsežnosti 3093-3
kupuje
Žiga Siebenschein, Dunaj IX/2, Borschkegasse 4.

Razpis zmanjševalne dražbe.
 Podpisano županstvo razpisuje s tem
napravo kanalizacije v Kandiji
 in sicer od nove Krajčeve hiše pri Grmu ob cesti mimo novo zgrajenih hiš do Krke, oziroma do kanala ob deželni cesti pri Knafljčevi hiši.
 Proračun in dražbeni pogoji so v občinski pisarni v Kandiji na ogled.
 Zmanjševalna dražba za to podjetje je določena
na torek, 11. septembra 1906
 ob 11. uri dopoldne v občinski pisarni v Kandiji.
 Pismeni offeriti se imajo položiti ravnotam do 12. ure op. istega dne.
Županstvo Šmihel-Stopiče
 dne 3. septembra 1906.
 3188-1
 Župan: **Josip Zure** l. r.

Stanovanja s 1. septembrom za 25% znižana.
Kopališče Krapinske toplice
Zagorske železnice Zabok-Krapinske Toplice
 so od rogaške postaje (Grobčno-Rogatec) oddaljene 2 uri. — Vsak dan omnibus z Zabokom-Krapinskimi Toplicami in z Rogatcem z vsakim popoldanskim vlakom. — Odprto vse leto. — Izvrstno urejeno zdravilišče (kopeli v hiši), prekrasno sadje, milo podnebje zagotavljajo uspešno zdravljenje tudi v pozni jeseni. 3156 2

Sprejema savarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživljenje in smrt s zmanjšanimi se vsakim.

„SLAVIJA“
VZAJEMNA ZAVAROVALNA BANKA
 Rez. fond: 34.788.037-76 K. Izplačane odškodnine in kapitalije: 87.176.383-76 K.
 Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
 v zvezi s slovensko narodno upravo.
 Generalni zastop v Ljubljani, **Dragotina Puca**

Zavaruje posopja in prometne vrednosti škoda ceninje takoj in najkrajše. Člani najboljše sloves, kadar posopja.
 Dovoljuje iz častnega dobička sadato podporo v narodne in občinske namene.

Prostovoljna prodaja.

V konkurzno maso **Dragotina Puca, založnika pohištva in tapetnika v Ljubljani** spadajoče
pohištvo in tapetniško blago in izdelki

glasom inventarnega zapisnika c. kr. deželnega sodišča v Ljubljani S 20/6/90 cenjeno sodno na 20.853 K 19 v, kateri znesek se je vsled priznanih izločitvenih zahtev zmanjšal na 20.812 K 19 v,

proda

se vsled sklepa upniškega odbora onemu, ki največ ponudi,
povprek ali skupno

- (en bloc) pod sledečimi pogoji:
- 1.) Konkurnza masa ne prevzema nikakega poroštva, niti za popolnost in resničnost inventarnega zapisnika, niti za kakovost in količino prodajnih predmetov.
 - 2.) Ponudbe pod sodno cenilno vrednostjo se ne sprejemajo.
 - 3.) Ponudniki morajo svoje ponudbe doposlati podpisanemu upravniku konkurzne mase najkasneje **do vstetega dne 20. septembra 1906** in svojim ponudbam priložiti kot **varščino** 10% inventarne vrednosti v zmanjšanem znesku 20.812 K 19 v, torej znesek 2081 K.
 - 4.) Vsak ponudnik je vezan takoj na svojo ponudbo in mora ostati v besedi do vstetega dne 28. septembra 1906.
 - 5.) Oni ponudnik, čigar ponudba se sprejme, mora najkasneje v 3 dneh potem, ko sprejme obvestilo o sprejemu njegove ponudbe v roke podpisanega upravnika plačati ostanek kupnine in prevzeti kupljene reči najkasneje v 8 dneh od dneva plačila dalje računeno.
 - 6.) Upniški odbor si pridržuje pravico, da ponudbe presodi, jih sprejme ali odkloni.
 - 7.) Kupci si lahko ogledajo sleherni dan **do dne 20. septembra 1906** s tem na prodaj postavljene stvari.
 - 8.) Inventarni zapisnik je moči vpogledati pri c. kr. dež. sodišču ljubljanskem ali pa pri podpisanem upravniku konkurzne mase, koder se dobe tudi natančnejša pojasnila.

V Ljubljani, dne 4. septembra 1906.

Dr. Alojzij Kokalj
 kot upravnik konkurzne mase Dragotina Puca.

Prodaja se enonadstropna hiša.
 Kje — pove upravništvo „Slov. Naroda“.
 3087 5

Meblovana mesečna soba
 se odda ceno v novi hiši Rožne ulice št. 41, I. nadstropje 3144-2

Učenka
 za šivanje se sprejme.
Krakovski nasip št. 16.
 3129-2

Trgovski pomočnik
 železninar, zmožen slovensčine in nemščine, spreten in zanesljiv, se sprejme.
 Ponudbe pod „M. K. 144“ na upravni „Slov. Naroda“.
 3174-2

Naprodaj ste pod ugodnimi pogoji dve enonadstropni HIŠI.
 Več se izve pri lastniku na **Trnovskem pristanu št. 14.** 1633 19

Trije dijaki
 se sprejme na lepo, zračno stanovanje, dobro domačo hrano, strogo nadzorstvo, če treba tudi korepticije. Vpraša naj se v prej. Hafnerjevi sedaj meščanski pivovarni, v prtiličju, **Sv. Petra cesta št. 47.** 3154-2

Gospodične
 se sprejmejo v popolno oskrbo v Florjanskih ulicah št. 19.
 3134-2

Zidarji in težaki
 se proti dobri plači sprejmejo pri stavbi cerkve na Viču.
 Prijave v pisarni stavbnika **V. Treo v Ljubljani, Marije Terezija cesta št. 10.** 3158-3

Sprejemem takoj
2 pomočnika
 in 3152-2
2 učenca
 za trgovino mešanega blaga. Prednost imajo pomočniki, ki so popolnoma zmožni železninske stroke, učenci pa, ki so dovršili kakšen gimnazijski razred.
J. KRAŠOVIC.
Jesenice, Gorenjsko.

Čudite se!
600 nakitnih predmetov samo fl. 1-95.
 Prekrasna pozlačena 36-urna precizna ura na sidro z verižico, natančno ičoča, za kar se 3 leta garantira, moderna svilnata kravata za gospode, 3 najfinjši žepni robci, prstan za gospode z imit. zlahtnim kamnom, ustnik za smodke z jantarjem, eleg. broža za dame (novost), krasno žepno toaletno zrcalo, usnjata denarica, žepni nož s pripravo, 1 colli čudovito lepih orijentalških ovratnih biserov, par manšetnih gumbov, 3 naprsni gumbi, 3% double-zlata s patent. zaklepom, prva niklj. tintnik, par buttonov s simlii briljantom s pristnim srebrnim kavjem, garant zelo slično, mičen album s 36 slikami, najlepšimi na svetu, 3 predmeti za šalo v veselje mladim in stari, 20 dopisovalnih predmetov, in še 520 drugih različnih v hiši nepogrešljivih predmetov, skupaj z uroved, ki je sama vredna tega denarja. **stane samo fl. 1-95.** Razpošilja proti povzetju ali če se denar naprej pošlje razpošiljalnica 3196
S. Urbach, Krakov št. 363/A.
 NB. Če bi ne ugajalo, vrnem denar, torej riziko izključen.

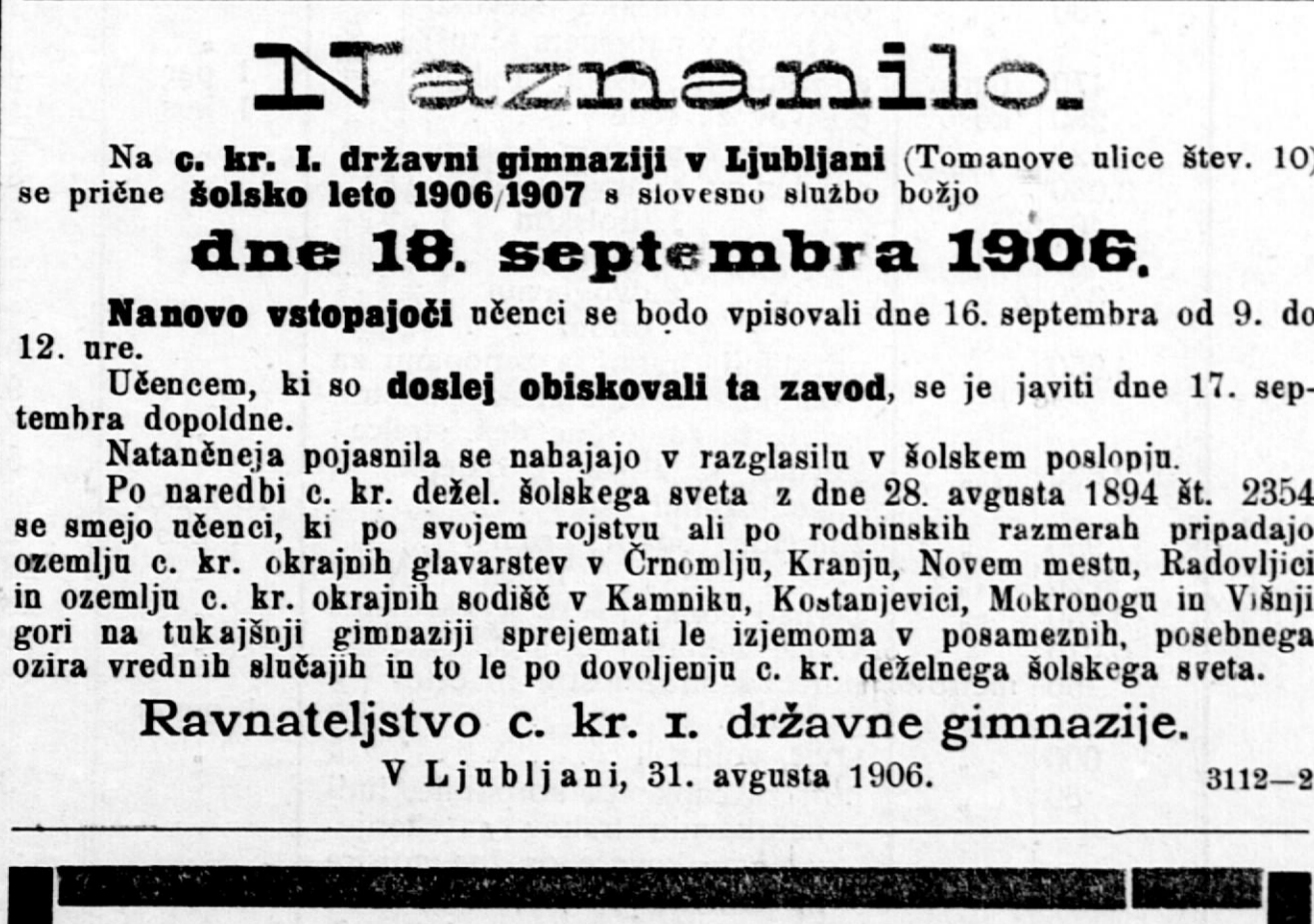
Deška meščanska šola v Postojni.
 Št. 2 3113-2
Razglas.

Na deški meščanski šoli v Postojni se prične šolsko leto 1906/7 v **pone deljek, dne 17. septembra t. l.**
 Vpisovanje v prvi razred je v četrtek, petek in soboto, dne 13. 14. in 15. septembra t. l. od 8. do 12. ure v ravnateljevi pisarni, ki je začasno v poslopiju ljudske šole v Postojni.
 V prvi razred se sprejemajo vsi tisti dečki, ki dokažejo s šolskim naznanilom, da so z zadostnim uspehom dovršili peto šolsko leto (ne 5. razred) katerekoli javne ljudske šole.
 V soboto, dne 15. septembra ob 10. uri je sprejemna preizkušnja za tiste učence, ki ne morejo dokazati, da so z zadostnim uspehom dovršili 5. šolsko leto, ki pa so dopolnili 11. leto starosti ali ga dopolnjuje najkasneje do 15. januarja 1907.

Ravnateljstvo trirazredne deške meščanske šole v Postojni,
 dne 1. septembra 1906.

Naznanilo.
 Na c. kr. I. državni gimnaziji v Ljubljani (Tomanove ulice št. 10) se prične **šolsko leto 1906/1907** s slovesno službo božjo
dne 18. septembra 1906.
Nanovo vstopajoči učenci se bodo vpisovali dne 16. septembra od 9. do 12. ure.
 Učencem, ki so **doslej obiskovali ta zavod**, se je javiti dne 17. septembra dopoldne.
 Natančnejša pojasnila se nahajajo v razglasilu v šolskem poslopiju.
 Po naredbi c. kr. dežel. šolskega sveta z dne 28. avgusta 1894 št. 2354 se smejo učenci, ki po svojem rojstvu ali po rodbinskih razmerah pripadajo ozemlju c. kr. okrajnih glavarstev v Črnomlju, Kranju, Novem mestu, Radovljici in ozemlju c. kr. okrajnih sodišč v Kamniku, Kostanjevici, Mokronogu in Višnji gori na tukajšnji gimnaziji sprejemati le izjemoma v posameznih, posebnega ozira vrednih slučajih in to le po dovoljenju c. kr. deželnega šolskega sveta.
Ravnateljstvo c. kr. I. državne gimnazije.
 V Ljubljani, 31. avgusta 1906. 3112-2

Odlikovano z najvišjo odliko „Grand Prix“.
 Svetovna razstava St. Louis 1904. I 1 1025 12
Zahtevajte samo Globus čistilni ekstrakt
 kakor ga kaže polegstoječa podoba
ker ponujajo mnogo ponaredb.
 Edini izdelovalec **Fritz Schultz Jun. deln. dr. Heß in Linske.**

glede dobave oblačilnih in opravnih predmetov za c. kr. domobranstvo potom splošne konkurence

C. kr. domobrantsko ministristvo namerava dobavo v nastopnem zaznamku specificiranih predmetov **zagotoviti potom splošne konkurence** in s tem za vlaganje pismenih ponudb javno pozivlja.

V ravnanje reflektantov naj služi nastopno:

1. K ponudbeni obravnavi se bodo dopustile samo solidne, popolnoma zmožne osebe in zavodi glede onih za dobavo razpisanih predmetov, ki jih ali popolnoma ali pa s pridajanjem pripadkov izgotove v svojih tvornicah (delavnicah).

Ponudniki, katerih zavodi ne leže v deželah in kraljestvih, zastopanih v državnem zboru, se bodo od dobave načelno izključili.

Da se udeležba dobave za erar razširi na širše kroge, se bodo ob enako ugodnih ponudbah v prvi vrsti vpoštevali oni industriji in obrtniki, ki niso že člani konzorcijev za oblačitve in opremo c. in kr. vojske ali c. kr. domobranstva.

2. Ponudniki, ki ministristvu za domobranstvo niso znani že od prejšnjih dobav, morajo z izpričevali dokazati svojo solidnost in zalagalno zmožnost.

Za napravljanje takih izpričeval so poklicani:

a) glede tvrdk, protokoliranih v trgovskem registru: trgovske in obrtne zbornice, v katerih okrajih so firme etabrirane.

b) glede onih ponudnikov, ki niso pri trgovskem sodišču protokolirani: politične oblasti I. instance, v katerem okolišu je bivališče ponudnikov.

Izpričevala, ki jih napravijo za to poklicani organi, se ne vroče strankam, temveč pošljejo naravnost ministristvu za domobranstvo.

Ponudniki naj torej za napravo take listine pravočasno vložijo prošnjo pri pristojni trgovski in obrtni zbornici (ali političnem oblastvu prve stopnje) in v prošnji točno navedejo:

ime in priimek (besedilo tvrdke),

obrtno stroko in bivališče,

za izvršitev obravnave poklicano domobrantsko oblastvo (v predležočem slučaju ministristvo za domobranstvo,

dan obravnave in

količino in kakovost predmetov, ki jih mislijo oddati.

Odluk, ki ga na to prošnjo dobi podjetnik, se mora priložiti ponudbi.

3. Podjetnikom je dano na voljo, da se zaradi odplačne prepustitve vzorcev obrnejo na domobrantski opravnih glavni depot na Dunaju, ki je pooblaščen, da jim proti plačilu prepusti željene vzorce.

V plačilu, ki se zahteva od podjetnikov za te vzorce, so obseženi poleg cen, koliko stane pravzaprav njih naprava, tudi režijski stroški.

4. Dobava predmetov (§ 6 Posebnih pogojev) se mora pričeti 1. januarja 1907, in se mora nato po določenih obdobjih, dogovorjenih med domobrantskim glavnim opravnim depotom in dobavitelji tako nadaljevati, da bo do konca marca doposlana polovica dobavne množine vsakega predmeta in da bo do konca maja 1907 dobavna obveza popolnoma izpolnjena.

Kako prevzete pred 1. januarjem 1907 je izključeno; po tej dobi je dobavitelju dovoljeno posamezne obroke ali pa tudi vso dobavno množino dobaviti pred določenimi končnimi termini, če dopušta to prostor depota.

Posebno je pa paziti na to, da se strogo upoštevajo končni termini, ker bi se sicer moralo brezobzirno postopati po določenih § 14. Posebnih pogojev in se more podaljšanje termina podeliti samo pri posebnega ozira vrednih okoliščinah, na podlagi pravočasno vložene prošnje na c. kr. domobrantsko ministristvo.

5. Pismene ponudbe, ki jih je natanko po določenih §§ 1. do 3. Posebnih pogojev od leta 1899 in po poleg stoječem obrazcu sestaviti, kolkovati, instruirati in zagotoviti z odpadajočim vadijem, ki ga je založiti pri c. kr. spodnjeavstr. deželni glavni plačilnici, — morajo dospeti neposredno v vložnem zapisniku c. kr. ministristva za domobranstvo in sicer najpozneje **do 10. oktobra 1906, ob dvanajstih popoldne.**

6. Vadij morajo ponudniki pravočasno — in ne šele v polednjih dneh pred potekom roka za vložitev ponudb — založiti pri c. kr. spodnjeavstrijski deželni glavni plačilnici.

Položna listina (položni list) o vadiju se mora preje c. kr. domobrantskemu oddelnemu računskemu departementu predložiti v likvidiranje.

Na ponudbe z vadiji, predloženi ministristvu za domobranstvo, se ne bode oziralo.

7. Ministristvo za domobranstvo si pridržuje neomejeno izbiro med posameznimi ponudniki.

8. Sicer se pa navaja na določila **Posebnih pogojev glede dobave storjenih oblačilnih in opravnih predmetov za c. kr. domobranstvo potom splošne konkurence iz leta 1899.**

Ti „Posebni pogoji“ se lahko kupijo pri c. kr. dvorni in državni tiskarni na Dunaju.

(Ponudbeni formular.)

(1 K kolek za vsako polo.)

Jaz N. N., stanujoč v (na) (kraj, okraj, dežela), s tem izjavljam in se zavežujem, da nastopno imenovane predmete za c. kr. domobranstvo, natančno se držec dobavnih pogojev, bavljal glasom pogodbe v času določenih terminov na podlagi razglosa, dep. XII, št. 1347 iz avgusta 1906 na c. kr. domobrantski glavni opravnih depot na Dunaju v zdej navedeni množini in po ustaljenih cenah.

Predmetov, ki jih je dobavati		Cene v kronski veljavi			
število	oznamenilo	za	K	h	beri:
					kron
Dobaviti na c. kr. domobrantski glavni opravnih depot na Dunaju					
	kosov	1 kos			
	parov	1 par			
	itd.	itd.			

Potrjujem obenem, da sem si ogledal vzorce*, da sem se natanko informiral glede materiala in konfekcije, da so mi dobavni pogoji dobro znani in da se jim podvržem v vsakem slučaju.

Da se bom natančno držal te ponudbe, jamčim z desetodstotnim vadijem, ki sem ga založil glasom pod posebnim zavikom priloženega založnega lista c. kr. spod. avstr. deželne glavne plačilnice na Dunaju in ki obstoji iz K (vrednostni papirji, gotovina), kar mora varja dobavni vrednosti K h.

Izrecno se odrekam pravici, odstopiti od ponudbe, dalje v § 862 obč. drž. zak. in v § 318 in 319 trgovskega zakona nahajajočim se obrokom za sprejetje svoje oblube in c. kr. domobrantski upravi pravico, da, če bi imela proti meni (nam) iz pogodbe kakšne zahtebe, da si jih plača brez sodne intervencije z borzno prodajo mojih (naših) kavcijskih efektov.

Izpričevalo o dobavni zmožnosti bo trgovska in obrtna zbornica (politična oblast) uradni odluk v prošnji za izdelanje tega izpričevala priložen.

(Eventualno pri družbah: Kot zastopnik družbe, na katerega naj domobrantske oblasti nasla vse naloge in naročila in ki bo imel dvigati in kvitirati plačila in zasluzke v imenu družbe določen N. N.)

Gori za dobavo ponujani predmeti se bodo izdelovali v moji tvornici (ali: delavnici) se nahaja v N. (ulica, hišna štev.) in je odprta vsaki kontroli domobrantske uprave.

Datum. Lastnoročni podpis (ime, priimek) ponudnika(ov) z navedbo njegovega (njih) v (mesto, ulica, hišna štev.)

* Opozarja se, da je jako važno se pred vložitvijo ponudbe zagotoviti (z vprašanjem pri domobrantskem glavnem depotu), če so od preje znani vzorci v veljavi ali so nadomeščeni z novimi, ker bi se dobavni vzorci zavrnila nepogojno.

Formular za kuvert ponudbe.

Na c. kr. ministristvo za domobranstvo

na

Dunaju.

Ponudba N. N-a., stanujočega v N., za dobavo oblačilnih in opravnih predmetov za domobranstvo **potom splošne konkurence**, na podlagi razglosa, dep. XII, št. 1347, iz avgusta 1906.

Formular za kuvert založnega lista o vadiju.

Na c. kr. ministristvo za domobranstvo

na

Dunaju

Založni list o K (v vrednostnih papirjih, gotovini) k ponudbi N. N-a., glede dobave oblačilnih in opravnih predmetov za c. kr. domobranstvo potom splošne konkurence na podlagi razglosa, dep. XII, št. 1347 iz avgusta 1906.

Zaznamek predmetov, ki se imajo dobaviti.

Množina	Oznamenilo	Cene so ponujati za	Množina	Oznamenilo	Cene so ponujati za	Množina	Oznamenilo	Cene so ponujati za
4.020	kosov	klobukov s pritrilnim trakom brez vrvice, emblema in čopka za domobrantske pehotne čete	24.300	kosov	gumbi iz alpake, veliki	610	kosov	konjskih količkov
		1 kos	6.500	"	gumbi iz alpake, majhni	11.890	metrov	špagatnega pasa za patronski teleč. nosilnih vrvic za poljske steklenice s pločevinasto prevleko
310	"	"	200	"	kompaselni iz alpake, veliki	6.640	kosov	1 kos
		"	8.900	"	cinkasti gumbi, črni			
		"	250	garnitur	privesne vrvice, volnate, svetlomod. privesne vrvice, črnorumene, voln. naravnih pentelj za kožuhe in kožušne ulanke, črnorum., voln. naravnih pentelj za suknje dal-matinskih deželnih strelcev, travnatozelenih, volnatih	500	"	trakov
710	"	"	1.040	"	pentelj k plaščem modrosiv., voln. pentelj k plaščem, rjavih, volnatih pentelj k plaščem, sviln., rjav., dolg portepejev za pehoto	500	"	krmskih vrvi
		"	1.520	kosov	konjenišvo	630	"	vrvi za konjske noge
		"	100	"	obešalnih vrvic za samokrese brez vzmetnih kljuk	180	"	četnih svetiljk z nosilnim sklepom
780	"	"	9.800	garnitur	obešalnih vrvic za signalni rog ovrtnice	90	"	z nosilno zagozdo
		"	250	"	rokavic, usnjatih	110	"	taborskih sekir z držaji
170	parov	1 par	250	"	iz ovčje volne	240	"	sekiric
280	kosov	1 kos	20	"	listnic za podčastnike	190	"	krampov z držaji
120	"	"	8.960	kosov	zapanjalnih ostrog brez jermena dragonske ostroge z vijakom	210	"	lopata z držaji za pehotne čete
3.080	"	"	1.610	"	ščitov za infanterijski životni pas kavljjev za infanterijski životni pas poljske steklenice iz pocinjene železne pločevine ²⁾	10	"	konjenišvo
400	"	"	230	"	steklenih poljskih steklenice s pločevinasto prevleko in nos. vrvice medenastih glavica za legitim. list kuhalne priprave za dva moža za konjenišvo ²⁾	160	"	3 mm } svedrov
		"	680	"	signalnih rogov v A z ustnikom	100	"	6 mm }
320	"	"	9.450	"	ustnikov za signalne roge	100	"	13 mm }
		"	9.690	parov	adjustiranih bobnov brez kijcev	190	"	žagnih pil z držaji
4.950	"	"	8.020	"	tulov za bobenjske kijce	80	"	ročnih sekir s toporišči
		"	5.430	kosov	kož za bobne	90	"	gozdnih sekir s toporišči
122.800	"	"	240	parov	vrvic za prenosno šotorno opravbo bobenjskih kijcev, okovanih	60	"	spon za odre
		"	2.790	parov	šotornih količev za prenosno šotorno opravbo	150	"	1m lesenih 10členskih meril
950	"	10 kosov	28.900	kosov	ustnikov za signalne roge	100	"	ročnih žag
20	"	1 kos	28.900	"	adjustiranih bobnov brez kijcev	80	"	ključev za žago
9.750	"	"	11.260	"	ustnikov za signalne roge	100	"	dlet
6.010	"	"	450	"	ustnikov za signalne roge	120	"	klešč, ščipalnih
150	metrov	1 meter	3.600	"	ustnikov za signalne roge	360	"	konjeniških sedel z jekl. kobaljami ³⁾
		"	140	"	ustnikov za signalne roge	430	"	žvalnih kavelnov, desnih
600	"	"	40	"	ustnikov za signalne roge	420	"	levih
80	"	"	270	"	ustnikov za signalne roge	360	"	klinastih uzd
		"	60	"	ustnikov za signalne roge	340	"	jezdil brez žvalskih kavelnov
2.220	"	"	60	"	ustnikov za signalne roge	950	"	žval brez kavelnov
1.620	"	"	1.520	metrov	ustnikov za signalne roge	360	parov	stremen
2.230	"	"	5.620	"	ustnikov za signalne roge	1.580	kosov	Vzmet. kaveljnov za obeš. jer. uzd
4.640	"	"	580	parov	ustnikov za signalne roge	200	"	Vzmetnih kaveljnov k vrvi za obešanje revolverjev
180	"	"	3.530	kosov	ustnikov za signalne roge	820	"	obeš. verižic za uzde brez pripenjal
		"			ustnikov za signalne roge	1.500	"	česal z ročnimi jermeni
8.120	kosov	1 kos			ustnikov za signalne roge	3.720	"	krtač z ročnimi jermeni
		"			ustnikov za signalne roge	680	"	sedelsko usnje za konjeniška sedla
3.000	"	"			ustnikov za signalne roge	1.020	"	veder za napajanje
		"			ustnikov za signalne roge	610	"	konjskih plaht, belih (6krat zgib.)
		"			ustnikov za signalne roge	3.820	"	životnikov iz tkane bombaževine
		"			ustnikov za signalne roge	870	"	spodnjih hlač iz tkane bombaževine

¹⁾ S katerimi številkami se morajo emblemi, očitoma orli, dalje katere številke iz alpake je dobivati, zdražitelju naznani c. kr. domobrantski opravnih glavni depot.

²⁾ Kuhalno opravbo in poljske steklenice iz pocinjene železne pločevine pregleda komisija že v naprej pred pocinjenjem v izdelovalčevi delavnici. Ko je blago do pocinjenja izgotovljeno je treba obvestiti poveljstvo c. kr. domobrantskega glavnega opravnega depota na Dunaju, da pošlje komisijo. Končno veljavno se blago prevzame šele ko se je pocinilo in pregledalo glede na vsebino svineca in arzena in ko je že bilo oddano pri domobrantskem glavnem opravnem depotu na Dunaju.

³⁾ Sedla in jeklene kobalje je treba dobavljati nepočrtno.